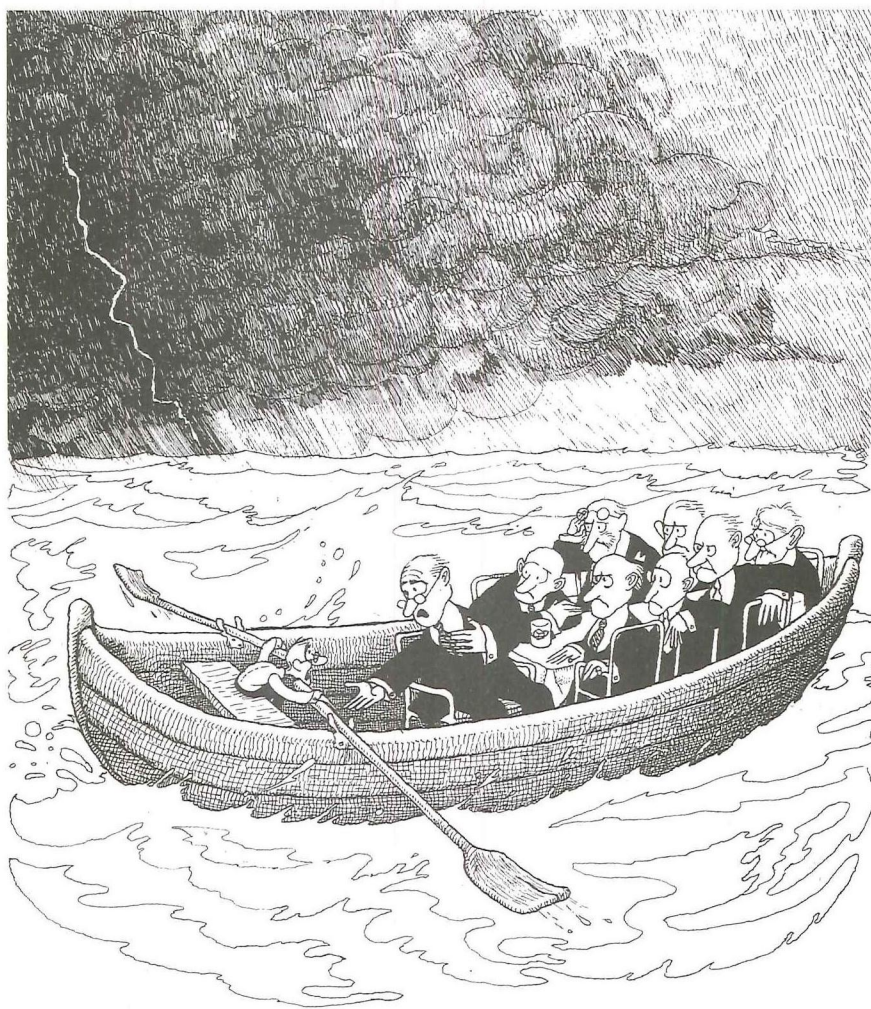

“Συνδιοίκηση”

Απ’ την αστική διαχείριση της κρίσης
έως τις (αυτ)απάτες του ρεφορμισμού

του **QUINO**

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΔΕΝ ΚΑΝΕΙΣ ΑΛΛΟ ΚΟΥΤΙ; ΣΟΒΑΡΕΨΟΥ, ΦΕΡΝΑΝΤΕΣ!
ΕΙΜΑΣΤΕ Ή ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΒΑΡΚΑ;

ΜΑΡΤΗΣ 2006

Αγωνιστικές Κινήσεις

Συνδιοίκηση:

"ευχαριστούμε"... δεν θα πάρουμε!

ή

(για να το θέσουμε αλλιώς)

η **(συν)διαχείριση** της κρίσης
και οι **(αυτ)απάτες** του ρεφορμισμού

2η έκδοση

1. Εισαγωγή

"...Η ύπαρξη και μόνο των μηχανισμών της φοιτητικής συμμετοχής, τείνει στο να ελαττώνει την έλλειψη εμπιστοσύνης και να διοχετεύει την εκθρόνηση σε κοινοβουλευτικές μορφές..."

John Searl, "The Campus War", Penguin 1972¹.

Για χρόνια ολόκληρα (και αυτό συνεχίζεται), οι δυνάμεις του ρεφορμισμού στο φοιτητικό και σπουδαστικό κίνημα σιγόνταραν τον αστισμό στη συκοφάντηση και στη λαιμοδωρία της άποψης και της στάσης όποιου έβετε το ζήτημα της έμπρακτης αντιπαράθεσης με τη λογική και την πρακτική της συνδιαχείρισης.

Για την ΠΚΣ - ΚΝΕ αυτοί είναι "αριστεριστές", δεν κατανοούν "τα δημοκρατικά περιθώρια έκφρασης που δίνει η "συνδιοίκηση" στο κίνημα" και "την έννοια της πανεπιστημιακής κοινότητας". Αντίστοιχα είναι και τα πράγματα με τις δυνάμεις του ΔΙΚΤΥΟΥ. Είναι βέβαια και η ΕΑΑΚ, που απολογούμενη από καιρό σε καιρό, και έχοντας (στα λόγια πάντα) "δεσμεύσεις" δήθεν αντισυνδιαχειριστικές, πετούσε και εκείνο το αμίμητο "πάμε για να μαθαίνουμε τι γίνεται" που σε άλλες εποχές δε θα "έπιανε" ούτε σε μαθητή δημοτικού.

Όλοι τους, ωστόσο, όσο ντούροι εμφανίζονταν και τσαμπουκάδες ενίοτε ενάντια σε μικρότερες δυνάμεις, τόσο "πολιτισμένοι" ήταν στις ζεστές καρέκλες των συνδιοικητικών οργάνων, αποφεύγοντας "άσκοπες εντάσεις", για να μη χαλάσει η σούπα της σύμπνοιας με τους "φωτισμένους πανεπιστημιακούς δασκάλους", τόσο ονειρεύονταν "συμμαχίες" και "μέτωπα" για να σώσουν "το πανεπιστήμιο από την κρίση", νομιμοποιώντας αντιδραστικές πολιτικές και ταξικές ρυθμίσεις, ψηφίζοντας "δημοκρατικούς" πρυτάνεις (Μαρκάτος, Ξανθόπουλος) που την "επόμενη μέρα" έβάζαν τα ΜΑΤ στις σχολές. Και όλα αυτά με φόντο την άγνοια των περισσότερων φοιτητών (είχαν άλλωστε φροντίσει γι' αυτό) για το τι διακυβεύεται.

¹Το απόσπασμα υπάρχει στο βιβλίο: *Τα Πανεπιστήμια στη Δυτική Ευρώπη, Συλλογικό, επιμέλεια Π. Παπασαραντόπουλος / Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1978. Το απόσπασμα συνεχίζει: "...Στο πανεπιστήμιο της Columbia λόγου χάρη, το μετεπαναστατικό προνομοθετικό σώμα -που αποτελούνταν από φοιτητές και ακαδημαϊκό προσωπικό- δεν κατέληξε σε τίποτα λαμπρές ακαδημαϊκές αποφάσεις, πέτυχε όμως να διοχετεύσει ένα μέρος τουλάχιστον της ζωντανίας και της εκθρόνησης που πιθανόν θα κατέληγε σε βίαιες μάχες στους δρόμους, σε κοινοβουλευτικές διαμάχες. Επίσης δεν θα μπορούσαμε να βρούμε τρόπους να στρατολογήσουμε σοβαρούς (σημ. δικιά μας: sic!) φοιτητές για τη λήψη ακαδημαϊκών αποφάσεων αν δεν δημιουργήσουμε κάποτε τους μηχανισμούς για τη συμμετοχή τους...". Δικαιολογημένα ο συγγραφέας Β. Δρουκόπουλος του κειμένου - μελέτης, μέσα στο οποίο βρίσκεται σαν τεκμήριο το συγκεκριμένο απόσπασμα, αναφέρει γι' αυτό πως εκφράζει με τον πιο παραστατικό τρόπο "σε τι αποβλέπει η άρχουσα τάξη όταν εκχωρεί τις ψευτοπαραχωρήσεις -με τις οποίες είναι συνδεδεμένη η "συνδιοίκηση"- στη φοιτητική μάζα".*

Έφτασε το 2006 και έχουμε "εξέγερση ψυχών". Μας κόβουν τη συνδιοίκηση, πάνε να μειώσουν τη συμμετοχή των φοιτητών στη λήψη των αποφάσεων, είναι χτύπημα στις δημοκρατικές κατακτήσεις του φοιτητικού κινήματος, φωνάζουν σε μια παράταιρη και περίεργη ομοφωνία ΠΚΣ και ΕΑΑΚ μαζί με τις ΔΑΠ, ΠΑΣΠ αλλά και το ΔΙΚΤΥΟ. Ας τους δώσουμε το λόγο.

Ο γραμματέας της ΔΑΠ-ΝΔΦΚ, Δημήτρης Βολουδάκης, λέει: "Ο λόγος που ασκείται από τους φοιτητές στη συνδιοίκηση μέσα στα πανεπιστήμια είναι για να ακούγεται η φωνή των φοιτητών και αυτή πρέπει να είναι συντεταγμένη... Δεν πιστεύω ότι το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών στην ανάδειξη των πρυτανικών αρχών είναι αυτό που αποτελεί το πρόβλημα στα ελληνικά πανεπιστήμια.²".

Στο ίδιο μοτίβο και ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΠ, Μιχάλης Νικηφόρος, αναφέρει: "Θεωρώ ότι είναι μεγάλο λάθος η συζήτηση για την αλλαγή του ποσοστού συμμετοχής των φοιτητών στις πρυτανικές... Όλη αυτή η κουβέντα γίνεται σε μια βάση σκανδαλογίας που έχει δημιουργηθεί, ότι οι "εκλογές είναι στημένες" και ότι υπάρχει διαπλοκή. Προφανώς υπάρχει καταγεγραμμένο πρόβλημα και πρέπει όλοι μαζί να το αντιμετωπίσουμε, αλλά η συζήτηση γίνεται σε λάθος βάση...".

Ο εκπρόσωπος της ΚΝΕ, Βασίλης Τασούλας, συνεχίζει με κάποιες "αγωνιστικές" πινελιές: "Εμείς δε θεωρούμε ότι πρέπει να αλλάξει το πλαίσιο και η συμμετοχή των φοιτητών στα όργανα διοίκησης και αντιλαμβανόμαστε τις προτάσεις της επιτροπής ως προσπάθεια μείωσης του ρόλου των φοιτητών. Επειδή γίνονται στο όνομα αντιμετώπισης της διαφθοράς, πιστεύουμε αντιθέτως ότι τη συγκαλύπτουν, διότι αυτή δεν σχετίζεται με τον τρόπο συμμετοχής των φοιτητών, αλλά με την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ και τους εκφραστές τους στο χώρο των ΑΕΙ και των ΤΕΙ...".

Ενώ ο εκπρόσωπος του ΔΙΚΤΥΟΥ, Νάσος Ηλιόπουλος, εγκαλεί την επιτροπή των "σοφών": "Δεν θα μπορούσαμε παρά να διαφωνήσουμε με τη συγκεκριμένη πρόταση της επιτροπής, αλλά και γενικότερα με τον τρόπο που μπαίνει το θέμα, γιατί θεωρούμε ότι αποτελεί πλήγμα για την έστω και στρεβλή δημοκρατία που υπάρχει σήμερα στο εσωτερικό των σχολών της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Προφανώς και προκύπτουν καταστάσεις αδιαφάνειας και διαπλοκής, αλλά αυτά λύνονται με περισσότερη, όχι λιγότερη δημοκρατία³".

Το άρθρο του Μάκη Γεωργιάδη στο "Πριν" στις 16/10/2005, συμπληρώνει

²...Αντιδημοκρατικές στην εφαρμογή τους θα είναι οι διάφορες προτάσεις της επιτροπής για αλλαγές στην ανάδειξη των εκλεκτόρων των φοιτητών για πρυτανικές και προεδρικές εκλογές στα ιδρύματα, ή και τον περιορισμό της συμμετοχής των φοιτητών στα εκλεκτορικά σώματα, στο όνομα της πάταξης της διαφθοράς στα ιδρύματα... Το πραγματικό ζητούμενο για να αλλάξει η κατάσταση δεν είναι ο περιορισμός των δημοκρατικών δικαιωμάτων των φοιτητών, αλλά η αλλαγή των συσχετισμών στο φοιτητικό κίνημα...", Εφημερίδα Ριζοσπάστης 24-25/12/2005, σελίδα 15.

³Οι δηλώσεις είναι δημοσιευμένες στην "Ελευθεροτυπία" στις 23-24/12/2005.

το παζλ της "αγωνίας": " ...με την ευθύνη και της ΠΑΣΠ είναι αλήθεια πως το νόημα της φοιτητικής συμμετοχής έχει αλλοιωθεί σε τεράστιο βαθμό και αυτό είναι εντονότερο τα τελευταία χρόνια καθώς η εισροή χρημάτων σε ερευνητικά προγράμματα και η είσοδος επιχειρήσεων στα Πανεπιστήμια έχει δημιουργήσει συνθήκες ζούγκλας... Όσοσο αυτό είναι ένα μέρος της αλήθειας καθώς αυτοί που επιδιώκουν τη μείωση της συμμετοχής δε λένε το πολύ απλό: Ότι δε θέλουν να έχουν συνδιαχειριστές στους πόρους και τα κονδύλια...".

Και εμείς οι "αμόρφωτοι", που νομίζαμε πως άλλοι παίρνουν τις αποφάσεις για λογαριασμό της νεολαίας, χωρίς αυτήν και ενάντιά της. Πως άλλες είναι οι δημοκρατικές κατακτήσεις του φοιτητικού κινήματος. Πως το φοιτητικό κίνημα δεν έχει στους στόχους του να γίνει συνδιαχειριστής της κρίσης της αστικής εκπαίδευσης. Πως ακόμα και όταν το "νόημα της φοιτητικής συμμετοχής" δεν ήταν "αλλοιωμένο", λειτουργούσε για την αποδιοργάνωση του φοιτητικού συνδικαλιστικού κινήματος. Ακόμα λοιπόν να κοπεί ο ομφάλιος -πολιτικός- λώρος της "ριζοσπαστικής αριστεράς" με τις ρεφορμιστικές δοξασίες; Τέτοια "κρίση συνείδησης" που τους έπιασε όλους (από τη δεξιά έως την "ντούρα αριστερά"), που να ομολογούν ότι είναι συνυπεύθυνοι των αντιδραστικών ρυθμίσεων τα τελευταία είκοσι χρόνια;

Και αν είναι κάτι που εντυπωσιάζει σε όλα αυτά, είναι το γεγονός πως οι αριστερές δυνάμεις (με ή χωρίς εισαγωγικά) στέκονται "βασιλικότεροι του βασιλέως", εμφανίζονται στην "πρώτη γραμμή" για να υπερασπίσουν τη "συνδιοίκηση". Σαν να μην έβγαλαν (ή δεν ήθελαν να βγάλουν) ούτε ένα συμπέρασμα από τις δύο δεκαετίες εφαρμογής της. Ισχύει και εδώ λοιπόν η γνωστή ρήση "αν η άποψή μας δεν ταιριάζει με την πραγματικότητα τόσο χειρότερο γι' αυτήν";

Καιρός ήταν, λοιπόν, να εκφράσουμε για μια ακόμη φορά την άποψή μας για όλο το μεγάλο κεφάλαιο της "συνδιοίκησης"...

2. Από ποιους, γιατί και πότε προωθήθηκε η "συνδιοίκηση"

Η "συνδιοίκηση" δεν υπήρξε ποτέ αίτημα πάλης του αγωνιστικού φοιτητικού κινήματος στην Ελλάδα. Σαν τέτοιο εμείς εννοούμε το φοιτητικό κίνημα που γαλουχήθηκε και εμπνεύστηκε από την Εξέγερση του Νοέμβρη, αυτό που ανέτρεψε τον νόμο 815 το 1978-79. Το κίνημα που εναντιώθηκε στο νόμο 1268, παρά τους τότε δυσμενείς συσχετισμούς, το κίνημα ενάντια στα λεγόμενα μέτρα Τρίτη το '87, το μαζικό κίνημα του '90-'91. Τελικά, όποτε ο φοιτητόκοσμος βγήκε μαζικά στο δρόμο για να διεκδικήσει το δικαίωμά του στις σπουδές, στη δουλειά, στην ελευθερία σκέψης και δράσης, ποτέ δεν ανέδειξε ένα τέτοιο αίτημα. Βέβαια, αυτό υπήρχε στα κατεβata των προτάσεων προς το σύστημα των

ρεφορμιστών. Αλλά αυτό αφορούσε και αφορά μία από τις πολλές προτάσεις για να ευοδωθεί το πλάσάρισμά τους στο "κέντρο των εξελίξεων", δηλαδή στο να βρουν και αυτοί μια θέση στο αστικό πολιτικό παιχνίδι και τους κρατικούς μηχανισμούς (για να τους αλώσουν...), είτε μέσα στο πανεπιστήμιο και την εκπαίδευση είτε παραέξω στην κοινωνία και την πολιτική.

Η συνδιοίκηση ήταν μια επιλογή των αστικών τάξεων με κοινό στοιχείο ότι υπήρξε σαν τέτοια μετά από εκρήξεις της νεολαίας, που αναδείκνυσαν την κρίση της αστικής εκπαίδευσης, μετά από περιόδους που είχαν δημιουργήσει σοβαρά ρήγματα στην αναπαραγωγή της κυρίαρχης ιδεολογίας διαμέσου των πανεπιστημιακών και των εκπαιδευτικών μηχανισμών, σε περιόδους που η αστική τάξη ένωθε να μπορεί μαζί με την ανοικτή καταστολή να επιχειρήσει και μια πολιτική χειραγώγησης, τέτοια που θα της διασφάλιζε μακροπρόθεσμα και πιο σταθερά οφέλη σε αναφορά πάντα με το βασικό στόχο: τη διαιώνιση και την αναπαραγωγή της κυριαρχίας της πάνω στο λαό και τη νεολαία.

Επίσης, η συνδιοίκηση δεν αποτέλεσε "προνόμιο" των εκπαιδευτικών μηχανισμών, αλλά μια ευρύτερη φόρμουλα που απέβλεπε στην εμπέδωση της ταξικής "ειρήνης" (δηλαδή της συνδιαλλαγής με το σύστημα και του αφοπλισμού του διεκδικητικού κινήματος της εργατικής τάξης και των εργαζομένων), μέσα από τη διαμόρφωση χώρων "υποδοχής" της εργατικής αριστοκρατίας και τη χρησιμοποίησή της στην καθυστότηση των εργατικών αγώνων και συνειδήσεων. Αλλά και μια φόρμουλα για τη διεύρυνση προς ενδιάμεσες πολιτικές δυνάμεις των βάσεων στήριξης της αστικής και ιμπεριαλιστικής εξουσίας και κυριαρχίας.

3. Η διεθνής εμπειρία

Η "συνδιοίκηση" προωθείται από τη σοσιαλδημοκρατία (και όχι μόνο) στην Ευρώπη (και στις ίδιες τις ΗΠΑ), προς το τέλος της ταραγμένης δεκαετίας του '60. Ο "Μάης του '68", όλο εκείνο το παρατεταμένο τοπίο της κρίσης του δυτικού οικονομικού και πολιτικού συστήματος. Προμήνυμα της μεγάλης οικονομικής κρίσης του 1973 και του αγγίγματος της "οροφής" της μεταπολεμικής καπιταλιστικής εκτίναξης. Ένα τοπίο που συγκλονίστηκε από τις φοιτητικές και λαϊκές κινητοποιήσεις και εξεγέρσεις, τις μαχητικές διαδηλώσεις ενάντια στην αμερικάνικη επέμβαση στο Βιετνάμ. Που αντλούσε δυνάμεις από την ίδια την πάλη του βιετναμέζικου λαού, τα απελευθερωτικά κινήματα των λαών της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής. Που φωτίζονταν από το μεγάλο ξεσηκωμό της Πολιτιστικής Επανάστασης στην Κίνα που είχε βαλθεί να γκρεμίσει απόρθητα φρούρια και βουνά.

Ο "Μάης" ανατάραξε τις αστικές τάξεις και παρά το γεγονός πως αυτό το κύμα των λαϊκών αγώνων και εξεγέρσεων έμεινε ανολοκλήρωτο, δε σήμαινε πως

δε λειτούργησε διαπαιδαγωγικά ...για το ίδιο το σύστημα. Μαζί με την άγρια καταστολή, που έγινε το μότο της απάντησης των κυρίαρχων τάξεων, και ενόσω το κύμα των εξεγέρσεων τσακίζόταν και κόπαζε, όχι τόσο από τις δυνάμεις της αντίδρασης αλλά από τη δικιά του αδυναμία να προσφέρει συνολική διέξοδο (έχοντας να ξεπεράσει -άσχετα του βαθμού συνειδητοποίησής τους- τα βαρίδια που συσσωρεύει η ήττα του κομμουνιστικού κινήματος), όσο λοιπόν κόπαζαν τα κύματα της αναμέτρησης με το σύστημα, τόσο έπεφταν στο αστικό τραπέζι προτάσεις από τη σοσιαλδημοκρατία αλλά και την επονομαζόμενη "πεφωτισμένη" δεξιά για μια διαχείριση του προβλήματος, τέτοια που να ενσωματώνει ενδιάμεσες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στο σύστημα εξουσίας.

Το Νοέμβριο του 1968, περίπου μισό χρόνο μετά το "Γαλλικό Μάη", ψηφίζεται ο "Νόμος - Πλαίσιο για τον προσανατολισμό της Ανώτατης Παιδείας" (ομόφωνα από τη γαλλική Βουλή), που "καθιερώνει τη "συμμετοχή" εκλεγμένων εκπαιδευτικών φοιτητών στα Συμβούλια των Μονάδων Διοίκησης και Έρευνας" (κάτι σαν τα δικά "μας" Τμήματα)⁴.

Δύο χρόνια μετά τη φοιτητική εξέγερση του 1967 στο Δυτικό Βερολίνο, ψηφίζεται ο "Νόμος περί Πανεπιστημίου" από το Μεγάλο Συνασπισμό (κυβέρνηση Χριστιανοδημοκρατών και Σοσιαλδημοκρατών), στον οποίο προβλέπεται μεταξύ άλλων η εκπροσώπηση φοιτητών στα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου. Στα 1968 είχαν ψηφιστεί βέβαια οι Νόμοι Έκτακτης Ανάγκης που έδιναν στην κυβέρνηση ιδιαίτερες εξουσίες, για την καταστολή των αναταραχών. Στα πρότυπα του Πανεπιστημίου του Δ. Βερολίνου, ιδρύονται τα Πανεπιστήμια της Βρέμης,

⁴ "...το διδακτικό προσωπικό συμμετέχει (σ.σ. στα Συμβούλια) με 60% αντιπροσώπους των καθηγητών και υφηγητών και 40% επιμελητών και βοηθών. Όσο για τους φοιτητές, η αντιπροσώπευσή τους δεν μπορεί να είναι ποσοτικά μεγαλύτερη από του διδακτικού προσωπικού. Οι δικαιοδοσίες του Συμβουλίου είναι ευρύτατες. Αυτό καθορίζει τα καταστατικά του τμήματος, αποφασίζει για τις διδακτικές δραστηριότητες, τις μεθόδους διδασκαλίας, την έρευνα, τις μεθόδους ελέγχου των γνώσεων των φοιτητών..."

Επίσης, ο "νόμος προσανατολισμού", όπως ονομάστηκε, προβλέπει την κατάργηση της έδρας, τη συνεχή εκπαίδευση και την εγγραφή στο πανεπιστήμιο δίχως ακαδημαϊκό απολυτήριο. Λέει για όλα αυτά το κείμενο: "...Οι καινοτομίες αυτές και η δημοκρατική μονοθεσία αποτελούν απόρροια τριών παραγόντων. Βασικός παράγοντας είναι οι κοινωνικοί αγώνες των φοιτητών... άλλος σημαντικός παράγοντας είναι η πολύχρονη κριτική ανάλυση που έχει γίνει στο εκπαιδευτικό σύστημα.... Ο τελευταίος παράγοντας είναι η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα της ηγετικής τάξης στη γαλλική κοινωνία, που συνήθως δεν φοβάται τις μεταρρυθμίσεις και εκτονώνει με αυτές βασικές κοινωνικές αντιφάσεις..."

Για να καταλήξει: "...Η ως εδώ περιγραφή δίνει μια εικόνα του Γαλλικού Πανεπιστημίου ως πολύ δημοκρατικού. Τυπικά είναι πράγματι.. Στην πραγματικότητα οι κοινωνικές επιλογές γίνονται έμμεσα -και η αριστοκρατία του πνεύματος καθώς και τα ανώτερα στελέχη της κοινωνίας- δεν βγαίνουν από τα Πανεπιστήμια, αλλά τις "μεγάλες σχολές"..."

Στοιχεία από το βιβλίο: Τα Πανεπιστήμια στη Δυτική Ευρώπη, Συλλογικό, Επιμέλεια Π. Παπασαραντόπουλος / Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1978.

του Oldenburg και του Osnabruck. Στη βάση της ομοσπονδιακής δομής της Δ. Γερμανίας, ανάλογα με το συσχετισμό σε κάθε ομόσπονδο κρατίδιο, προωθούνται περισσότερο ή λιγότερο "συνδιοικητικά" μέτρα (η Χριστιανοδημοκρατία είχε απόψεις για πιο σκληρή αντιμετώπιση). Στα επόμενα χρόνια, με την αποδιοργάνωση του φοιτητικού κινήματος και το χρόνο που είχε εντωμεταξύ κερδίσει η αστική τάξη μέσω των "παραχωρήσεων", προωθείται νέος "Νόμος - Πλαίσιο" στα 1975, που προσαρμόζει την Ανώτατη Εκπαίδευση στις νέες ανάγκες του γερμανικού ιμπεριαλιστικού κεφαλαίου⁵. Αλλά και στην Αγγλία, η άρχουσα τάξη προσπαθεί να προλάβει ένα "αγγλικό Μάη" εφαρμόζοντας εσπευσμένα τη συνδιοίκηση⁶.

Έτσι, στα πανεπιστήμια της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Αγγλίας και σ' όλη την Ευρώπη, βρέθηκε στο μέτρο της συνδιοίκησης, η φόρμουλα για να αποδιοργανωθούν τα κινήματα αμφισβήτησης, για να νιώθουν οι φοιτητικές μάζες και η νεολαία συνυπεύθυνοι της κατάστασης και της πολιτικής που θα εφαρμόζονταν, για να διαχυθούν στο κοινωνικό σώμα οι αυταπάτες πως ούτε λίγο ούτε πολύ οι φοιτητές και γενικότερα ο λαός μπορούν να συναποφασίζουν με την αστική τάξη την πορεία και τον προσανατολισμό του Πανεπιστημίου, μέχρι και να αλλάξουν βαθμιαία και σταδιακά το χαρακτήρα του.

Οι δυνάμεις του ρεφορμισμού, τα κατ' επίφαση Κομμουνιστικά Κόμματα (φι-

⁵Είναι χαρακτηριστική, για τις ρεφορμιστικές αυταπάτες και προσδοκίες, η πικρία που διατυπώνει ο Μ. Νικολινάκος για το γεγονός πως "ενώ η μεταρρύθμιση έγινε κάτω από την πίεση των φοιτητικών ταραχών του 1967-1969... άρχισε έγκαιρα -όταν το φοιτητικό κίνημα άρχισε να ξεθωριάζει- και συστηματικά η υπόσκαψη της μεταρρύθμισης και η μετατροπή της με βάση τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης...". Πόσες και πόσες φορές από τότε δεν έχουμε δει να διαψεύδονται παταγωδώς οι αυταπάτες του ρεφορμισμού για "πανεπιστημία -σοσιαλιστικές (ή έστω πλήρως εκδημοκρατισμένες) νησίδες" σε μια καπιταλιστική κοινωνία; Οι αυταπάτες όμως πεθαίνουν τελευταίες: "Ο χρόνος δεν επιτρέπει εδώ να γίνει πολιτική και επιστημονική εκτίμηση αυτών των ρεφορμιστικών προσπαθειών. Πάντως, το μέλλον και η τύχη αυτών των πρότυπων πανεπιστημίων δεν είναι καθόλου ρόδινη και αυτή τη στιγμή λειτουργούν σα νησίδες μες στο γενικό μη μεταρρυθμιζόμενο σύστημα παιδείας...". Και αυτά εν έτη 1978...

Στοιχεία από το βιβλίο: *Τα Πανεπιστήμια στη Δυτική Ευρώπη*, Συλλογικό, επιμέλεια Π. Παπασαραντόπουλος / Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1978.

⁶"...μετά το ταρακούνημα της αστικής Ευρωπαϊκής τάξης από τα γεγονότα του Μάη, στη Βρετανία η ΕΦΕ (Εθνική Φοιτητική Ένωση) σέρνεται σε συνεργασία και σε κοινό ανακοινωθέν με την επιτροπή των πρυτάνεων που με τις ψευτοπαραχωρήσεις ...εξασφαλίζει την αδρανοποίηση και τη χειραγώγηση του φοιτητικού κινήματος καθώς και την υποκατάστασή του από μια διεύρυνση συνυπευθυνότητας και αποδοχής αποφάσεων... Ήταν πράγματι μια έξυπνη κίνηση από τη μεριά της Βρετανικής άρχουσας τάξης που υιοθετούσε τα Ντεγκωλικά πρότυπα της συνδιαχείρισης και της συνδιοίκησης ...για να προλάβει έτσι ένα φοιτητικό ξέσπασμα σαν το Γαλλικό Μάη".

Από το βιβλίο: *Τα Πανεπιστήμια στη Δυτική Ευρώπη*, Συλλογικό, επιμέλεια Π. Παπασαραντόπουλος / Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1978.

λοσοβιετικά ή ευρωκομμουνιστικά) αμήχανα έως και εκθρικά απέναντι στις εξεγέρσεις, έχοντας πάρει αμετάκλητα το δρόμο της συνδιαλλαγής με το σύστημα της εκμετάλλευσης, βρήκαν στην κίνηση αυτή τη χρυσή ευκαιρία να μπουν στο παιχνίδι, να διαμορφώσουν σχέσεις με τμήματα της αστικής τάξης, του πολιτικού της προσωπικού και των οργανικών διανοούμενων της (των ανώτατων πανεπιστημιακών καθηγητών). Άλλωστε, είχαν βγάλει και ευρύτερα τα "συμπεράσματά" τους από τη χιλιάνικη εμπειρία: Ο Αλλιέντε απέτυχε, όχι γιατί είχε ρεφορμιστικές αυταπάτες περί του γεγονότος ότι η αστική τάξη θα αφήσει το συνασπισμό της "Λαϊκής Ενότητας" να πάρει μέτρα ενάντια στο κεφάλαιο και τον ιμπεριαλισμό. Αλλά πως δεν ήταν αρκετά ρεφορμιστής και ρεαλιστής, ώστε να συνάψει συμμαχίες και με τμήματα της αστικής τάξης για να κυβερνήσει. Έτσι, οδηγήθηκαν τα πράγματα στον ιστορικό συμβιβασμό του ευρωκομμουνιστικού Ιταλικού ΚΚ, αλλά και έτσι βρέθηκε το φιλοσοβιετικό ΚΚΓαλλίας να συμμετέχει στην κυβέρνηση της χώρας του μαζί με τη σοσιαλδημοκρατία του Μιτεράν.

Στην ίδια ρότα κινήθηκε και το κατεστημένο στις ΗΠΑ. Με μια διπλή κίνηση, "το καρότο και το μαστίγιο", άμεσης και σκληρής καταστολής και διάλυσης συλλογικοτήτων που έπαιξαν ρόλο στον "αμερικάνικο Μάη" από τη μια, και από την άλλη προώθησης -όπως φώναζαν ειδικά συγκροτημένες επιτροπές και για την αποκλιμάκωση της κρίσης- "της συμμετοχής των φοιτητών στη λήψη αποφάσεων στα ακαδημαϊκά θέματα που τους αφορούν άμεσα, μέτρο που προωθείται από όλα σχεδόν τα πανεπιστήμια". Για *"να γεννηθούν οι ψευδαισθήσεις πως το κατεστημένο νικήθηκε"* και μαζί με τη διάλυση των ανήσυχων *"να δράσουν σαν ανασταλτικοί παράγοντες του κινήματος"*⁷. Χρησιμοποιήθηκαν, έτσι, ναρκωτικά κάθε είδους για τον κατευνασμό του κινήματος, και όχι μόνο το LSD και τα διάφορα παραισθησιογόνα που διοχετεύονταν σε άφθονες ποσότητες και τα οποία -συνήθως- αναφέρουν οι "μελετητές" εκείνης της περιόδου...

4. Η ελληνική εκδοχή

Δεν είναι, λοιπόν, ελληνική πρωτοτυπία η προώθηση της συνδιοίκησης στα Πανεπιστήμια της χώρας μας. Θα λέγαμε δεν είναι καν πρωτοτυπία του ΠΑΣΟΚ που με το νόμο 1268, τη θεσμοποίησε το 1982. Μόλις το 1974 η επιτροπή (πολιτογραφήθηκε ως Επιτροπή Πουλαντζά) που συστήνει το Υπουργείο Παιδείας, μέλος της οποίας ήταν και ο Νίκος Μουζέλης -μέλος της επιτροπής των "σοφών" που σύστησε και το τωρινό Υπουργείο Παιδείας-, προτείνει και τη δημιουργία συνδιοικητικών οργάνων. Επίσης, ο νόμος 815 που το φοιτητικό κίνη-

⁷Στις σελίδες 386 έως 391 στο βιβλίο: Τα Πανεπιστήμια χθες και σήμερα, Σπύρος Νάσης / Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2004.

μα ανέτρεψε εμπεριείχε και αυτός αντίστοιχες διατάξεις⁸.

Ήταν φανερό για τους κρατούντες πως έπρεπε να ανακοπεί η ριζοσπαστικοποίηση του φοιτητικού σώματος. Το φοιτητικό κίνημα, έχοντας βγει από την εξέγερση του Νοέμβρη όχι μόνο δεν είχε αποσυγκροτηθεί, αλλά είχε μετατραπεί σε τροφοδότη και πυροδότη της αντιιμπεριαλιστικής πάλης και των δημοκρατικών αγώνων του λαού μας. Έχοντας κατακτήσει αγωνιστικό κύρος μέσα από την εξέγερση και τους κατοπινούς αγώνες του, έπαιζε σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση από το λαϊκό κίνημα των νέων συνθηκών και σχέσεων κυριαρχίας που προσπαθούσε να επιβάλει η άρχουσα τάξη μετά την πτώση της χούντας. Συνάμα, το ίδιο το εργατικό και λαϊκό κίνημα ήταν σε μια φάση ανασυγκρότησης και πάλης ενάντια στο κεφάλαιο και τον ιμπεριαλισμό και τροφοδοτούσε την αγωνιστικότητα της φοιτητικής νεολαίας. Γι' αυτό το σύστημα, από το ρεφορμισμό και τη σοσιαλδημοκρατία έως ένα μέρος της ΝΔ, την αποκαλούμενη από το ρεφορμισμό "πεφωτισμένη δεξιά", έψαχνε τρόπους και με δάνεια από την ευρωπαϊκή (και όχι μόνο) εμπειρία για να αντιμετωπίσει τον αναπτυσσόμενο ριζοσπαστισμό.

Ταυτόχρονα, βρισκόμαστε σε μια περίοδο, όπου αναπτύσσεται το ΠΑΣΟΚ και το οποίο χρησιμοποιώντας και την πολιτική ουράς της ρεφορμιστικής αριστεράς, έχει αρχίσει να εγκλωβίζει κόσμο στη λαθρόχειρη πολιτική, που θα έμενε στην ιστορία σαν "σοσιαλισμός την άλλη μέρα". Σε όλη αυτήν τη χρονική περίοδο από το 1974 έως το 1981, η μόνιμη επωδός του ΠΑΣΟΚ και των δύο ΚΚΕ -σε διάφορες παραλλαγές και δοσολογίες- ήταν "ο εκσυγχρονισμός και ο εκδημοκρατισμός" του πανεπιστημίου και της εκπαίδευσης, που μέσα στα πλαίσια "συνεχών διαρθρωτικών αλλαγών", θα δημιουργούσε το "Δημοκρατικό Πανεπιστήμιο", τη "Δημοκρατική Παιδεία"⁹. Ειδικά τον πρώτο καιρό της μεταπολιτευτικής περιόδου, όπου έμπαινε έντονα το ζήτημα του διωξίματος των χουντικών

⁸ Στο βιβλίο του Νίκου Ε. Παπαδάκη, *"Η Παλίμψηστη Εξουσία. Κράτος, Πανεπιστήμιο και Εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα"*, (Εκδόσεις Gutenberg, στη σειρά: Τεκμήρια-Μελέτες Ιστορίας Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, με διευθυντή τον καθηγητή Μπουζάκη) και στη σελίδα 684 υπάρχει ένας άκρως ενδιαφέρων Πίνακας με τα ποσοστά "συνδιοίκησης" που προέβλεπαν οι διάφορες επιτροπές του Υπουργείου Παιδείας, τα σχέδια νόμου του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ το 1978, ο νόμος 815, τα σχέδια νόμου της κυβέρνησης Ράλλη το 1980 και φυσικά του νόμου 1268 του 1982.

⁹ "...Έτσι, τα αιτήματα των φοιτητών και του Επιστημονικού Διδακτικού Προσωπικού για εκσυγχρονισμό και εκδημοκρατισμό γίνεται πια και αίτημα ολόκληρου του Λαού μας. Πρώτα ο εκδημοκρατισμός, όχι σαν κάτι στατικό, αλλά σαν μια εξελικτική διεργασία απελευθέρωσης και ολοκλήρωσης του ανθρώπου μέσα σ' ένα διαρθρωτικά εξελισσόμενο Πανεπιστήμιο, ευαίσθητο στις κοινωνικές απαιτήσεις, ανοιχτού και ελεύθερου στον κοινωνικό προβληματισμό του περιβάλλοντός του...", περιοδικό "Αγωνιστής" της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ, 1976/34, 15/30 Ιούνη-1/15 Ιούλη, σελ.21.

"...Όσον αφορά τη γενική κυβερνητική πολιτική απέναντι στο Φ.Κ. η ΕΦΕΕ έχει διατυπώσει

καθηγητών από το ίδιο το κίνημα, η ΠΑΣΠ και ο ρεφορμισμός συνέδεαν το ζήτημα αυτό με τις δικές τους ιδιαίτερες επιδιώξεις και προσανατολισμούς τους (εκδημοκρατισμός, πλήρης εκδημοκρατισμός και τα συναφή). Από ένα σημείο και πέρα και ενώ καθυστερούσε η αποπομπή από το πανεπιστήμιο όλων των χουντικών καθηγητών, η ΚΝΕ αποσυνδέει αυτό το ζήτημα από τον εκδημοκρατισμό, ώστε να φτάσει στο "ψητό" (τι κι αν παρέμεναν οι χουντικοί, ο "εκδημοκρατισμός" θα διευρυνόταν...) ¹⁰.

Βλέπετε, ο "εκδημοκρατισμός" δεν ήταν τίποτε άλλο από τις (αυτ)απάτες και την πολιτική κατεύθυνση του ρεφορμισμού για άλωση του κράτους και των μηχανισμών του (όπως ο πανεπιστημιακός) από τα μέσα και τη σταδιακή μετάλλαξη του κράτους σε σοσιαλιστικό. Άλλωστε, τότε είχε βγει στη φόρα η θεωρία των "σταδίων", καθώς και το κράτος της "Νέας Δημοκρατίας" (ένα από τα υποστάδια των σταδίων μέσα από τα οποία η χώρα θα ...προσέγγιζε σταδιακά το σοσιαλισμό), σαν άμεση στρατηγική επιδίωξη του ΚΚΕ (9ο Συνέδριο) που ολοκληρώθηκε στο 10ο με την αναγόρευση του ΠΑΣΟΚ σε στρατηγικό εταίρο της "αντιμονοπωλιακής αντιιμπεριαλιστικής αλλαγής". Για να προσγειωθεί τελικά στο σύνθημα "αλλαγή δε γίνεται χωρίς το ΚΚΕ" (το γαλλικό παράδειγμα έλκε...), Στην ίδια λογική κινούνταν και το ΚΚΕεσωτερικού με σαφώς πιο περιορισμένα φόντα (λόγω εμβέλειας και δυνάμεων).

Η ΠΣΚ ξνόψει του 1ου μεταδικτατορικού συνεδρίου της ΕΦΕΕ και έχοντας τη στήριξη της ΠΑΣΠ, διεκδικεί -για την ΕΦΕΕ και για τους ίδιους- ρόλο "στην κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού" ¹¹! Η κυβέρνηση της Δεξιάς εγκλείται κατά καιρούς, γιατί οι νόμοι που ψηφίζει προβλέπουν μεν "συμμετοχή των φοι-

επανελημμένα τη θέση για συμμετοχή των τριών φορέων της ανώτατης εκπαίδευσης (φοιτητών, καθηγητών, επιστημονικού διοικητικού προσωπικού στη διαμόρφωση και λήψη των αποφάσεων... Οι φοιτητές πάλεψαν και κατάχτησαν τα περιορισμένα μέτρα αποχουντοποίησης στα ΑΕΙ, οι φοιτητές έχουν κινήσει το θέμα του εκδημοκρατισμού στα Πανεπιστήμια και θα παλέψουν για εκείνες τις διαρθρωτικές αλλαγές που θ' ανοίξουν το δρόμο για το στόχο της Δημοκρατικής Παιδείας...", Οδηγητής, Φύλλο 49, 13 Αυγούστου 1975.

¹⁰"Σ' αυτήν ακριβώς τη φάση που περνάμε τώρα έρχεται να χτυπήσει επιτακτικά τη πόρτα μας το ζήτημα του εκδημοκρατισμού. Από ένα σημείο και έπειτα δηλαδή, η σύνδεση αποχουντοποίησης και εκδημοκρατισμού γίνεται σ' ένα άλλο επίπεδο, παρουσιάζεται η ανάγκη πριν ακόμα προχωρήσει η αποχουντοποίηση να προωθηθούν τα πρώτα εκείνα μέτρα του εκδημοκρατισμού - εκσυγχρονισμού που θα δίνουν και τη θετική προοπτική στην πάλη μας για την αποχουντοποίηση...", Οδηγητής, Φύλλο 25, 5 Μαρτίου 1975, σελ.11.

¹¹"Η ΕΦΕΕ σαν συλλογικός εκφραστής της θέλησης του Φ.Κ. θα απαιτήσει τη συμμετοχή της στην κατάρτιση του προϋπολογισμού για την παιδεία, στον έλεγχο της κατανομής και της αξιοποίησής του, τη συμμετοχή στη διαμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και γενικά τη συμμετοχή των φοιτητών σ' όλα τα ζητήματα που τους αφορούν. Η νέα ΕΦΕΕ θα παλέψει για ένα Δημοκρατικό πρόγραμμα εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, για μια εκσυγχρονισμένη, ανθρωπιστική και δημοκρατική παιδεία...", Οδηγητής, Φύλλο 37, 2 Μαΐου 1975, σελ.15.

τητών", που εξάλλου έχει ήδη προωθηθεί σε κάποιες σχολές και κάνει αποδοτικότερη (για ποιον;) τη λειτουργία τους (I), αλλά που "καταντά τυπική"¹² και (γιατί άραγε;) συνδυάζεται με προσπάθεια κρατικής παρέμβασης στο φοιτητικό συνδικαλισμό. Εκείνη την περίοδο, η πολιτική ουράς στο ΠΑΣΟΚ, στα πλαίσια των "δημοκρατικών δυνάμεων", εφαρμόζεται "δημιουργικά" ... και στη νεολαία¹³, και προσφέρει έναν ολόκληρο κόσμο στην αγκαλιά του παπανδρεϊκού κόμματος.

Η παραίτηση Καραμανλή (και η ανάληψη από τον Ράλλη της πρωθυπουργίας), ένα χρόνο πριν τις εκλογές του 1981, επισημοποιεί την επερχόμενη ήττα της Νέας Δημοκρατίας. Ο ρεφορμισμός σ' όλη την προηγούμενη φάση ξεσπαθώνει εκδίδοντας καταστατικούς χάρτες για την κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης, στους οποίους πάντα θέτουν το ζήτημα της συνδιοίκησης¹⁴. Ο σοσιαλισμός έχει φανεί

¹²Ομιλία του Δημήτρη Γόντικα, Γραμματέα της ΚΝΕ και βουλευτή του ΚΚΕ στη Βουλή : "... Το νομοσχέδιο επιχειρεί να ρυθμίσει ένα ζωτικό ζήτημα, κατά τη γνώμη μας, για τα ελληνικά πανεπιστήμια. Η συμμετοχή των φοιτητών και του Επιστημονικού Διδακτικού Προσωπικού, θα αποτελέσει μια από τις βασικές προϋποθέσεις δημοκρατικής και αποδοτικής λειτουργίας των ΑΕΙ.... Το δικαίωμα (σ.σ. της "συμμετοχής") της παρουσίας σήμερα έχει καθιερωθεί σε πάρα πολλές σχολές... Για το ζήτημα έχουν μιλήσει και έχουν ταχθεί υπέρ του θεσμού, σαν απαραίτητο στοιχείο για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των ΑΕΙ και σχολές και σύγκλητοι και έχουν συμφωνήσει γι' αυτό και ενόψει του νόμου πλαισίου και αυτού του νομοσχεδίου. Και μέχρι σήμερα η εκτίμηση που υπάρχει είναι ότι η συμμετοχή κρίνεται θετική και όχι αρνητική, ότι συνέβαλε στο να παρθούν αποφάσεις πιο γρήγορα πιο αποδοτικά και πιο σωστά και να αποφευχθούν περιπλοκές σ' ένα σωρό ζητήματα..... Το παρόν σχέδιο νόμου δεν το βλέπει έτσι το ζήτημα. Αναγνωρίζει στην ουσία την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, την επεκτείνει σε όλες τις σχολές, την καλύπτει νομικά. Παράλληλα όμως, επιχειρεί να περιορίσει το δικαίωμα σε βαθμό που να γίνεται τυπικό και το συνδυάζει όπως θα δούμε παρακάτω, με την παρέμβαση του Κράτους στον συνδικαλισμό των φοιτητών γεγονός που θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων...", Οδηγητής, Φύλλο 142; 13 Μαΐου 1975, σελ.14.

¹³"... Η Ν.ΠΑΣΟΚ σε ορισμένα βασικά προβλήματα του λαού παίρνει σωστές θέσεις, εμφανίζει έναν δυναμισμό, καταγγέλλει την πολιτική του ιμπεριαλισμού και τους συμβιβασμούς της Κυβέρνησης Καραμανλή με τη χούντα και τους Αμερικάνους. Βλέπει την ανάγκη για κοινωνικές αλλαγές και σε ορισμένα τμήματά της διαμορφώνονται τάσεις προσέγγισης με το μαρξισμό...", από τις Θέσεις του Κ.Σ. της ΚΝΕ για το 1ο Συνέδριο της ΚΝΕ, στη σελίδα 12.

¹⁴"ΤΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ, συνεχίζοντας τις αγωνιστικές του παραδόσεις, αντιτάχθηκε πιο αποφασιστικά στην κυβερνητική πολιτική. Μέσα απ' τους αγώνες του, ανέδειξε σαν βασικό στόχο πάλης συγκεκριμένες δημοκρατικές αλλαγές, στα πλαίσια της διεκδίκησης ενός δημοκρατικού καταστατικού χάρτη της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στην πάλη αυτή βάθυνε τον αντιμονοπωλιακό προσανατολισμό του, είχε και συγκεκριμένες κατακτήσεις (συμμετοχή, δημοκρατικά προγράμματα σπουδών σ' ορισμένες σχολές, κλπ.)...", Θέσεις του ΚΣ της ΚΝΕ για το 2ο Συνέδριο, Αθήνα 1978.

Επίσης: "... Σε μια εποχή όμως που η κρίση των ΚΑΤΕΕ είναι δεδομένη. Σε μια εποχή που όλοι μιλούν για την ανάγκη της αλλαγής και ειδικότερα για την ανάγκη ενός νέου δημο-

στον ορίζοντα..., ενώ το κίνημα που ανέτρεψε τον νόμο 815, παρά και ενάντια στις προτάσεις αναμόρφωσης του που γίνονταν από τη ΠΑΣΠ μέχρι τη ΠΚΣ και το ΔΑ (στερώντας τους έτσι τους συνδιοικητικούς ρόλους που αυτός προέβλεπε έστω και σε μικρά ποσοστά), είχε αρχίσει να δείχνει τα πρώτα σημάδια υποχώρησής του.

Τελικά, έμελλε στο ΠΑΣΟΚ να εφαρμόσει τη "συνδιοίκηση" σε μια περίοδο που μετά τη νίκη της κατάργησης του 815 ακολούθησε μια πορεία όπου το αγωνιστικό κομμάτι του φοιτητικού κινήματος δέχεται σοβαρά πλήγματα, αντανάκλαση συν τοις άλλοις της γενικότερης υποχώρησης του λαϊκού και εργατικού κινήματος και του αφοπλισμού του (και από το ρεφορμισμό) μπροστά στο "φαινόμενο ΠΑΣΟΚ".

Το ΠΑΣΟΚ σαν εκπρόσωπος της αντιδραστικής συμμαχίας των ανερχόμενων μεσοστρωμάτων με τη μεγαλοαστική τάξη (υπό την ηγεμονία και την κυριαρχία της τελευταίας), συμμαχία που απηκούσε την ανάγκη διεύρυνσης της (κοινωνικής και πολιτικής) βάσης στήριξης της εξουσίας της (μεγαλοαστικής τάξης) απέναντι στον "εχθρό λαό", προωθεί σε μια σειρά τομείς μέτρα "συνδιοικητικού" περιεχομένου. Έτσι στήθηκαν "συνδιοικητικά" όργανα στα Πανεπιστήμια, στους καθηγητές Μέσης και Στοιχειώδους Εκπαίδευσης [τα Υπηρεσιακά Συμβούλια: ΠΥΣΔ(Π)Ε-ΑΠΥΣΔ(Π)Ε-ΚΥΣΔ(Π)Ε]¹⁵, στους χώρους των εργαζομένων ευρύτερα

κρατικού καταστατικού χάρτη για την Τριτοβάθμια Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τ.Τ.Ε.Ε.), νομίζουμε ότι χρειάζεται να προχωρήσουμε σε συγκεκριμένες επεξεργασίες και προτάσεις...

...θα θέλαμε όμως, εξ αρχής να σημειώσουμε ότι δεν πρέπει να δημιουργηθεί η αντίληψη ότι μέσα από τη δημιουργία μόνο ενός νόμου σαν τον προτεινόμενο είναι δυνατή η αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων. Χρειάζεται μια γενικότερη πολιτική που θα αντιμετωπίσει το ζήτημα της αύξησης των δαπανών, που είναι και το απαραίτητο έδαφος για να περπατήσει η δημοκρατική αναμόρφωση της Τ.Τ.Ε.Ε....

Από την άλλη μεριά, ο προτεινόμενος δημοκρατικός καταστατικός χάρτης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η εκπαίδευση χρειάζεται όπως και η κοινωνία, μια συνεπή αντιμονοπωλιακή-αντιμπεριαλιστική πολιτική που θα στοχεύει στη δημιουργία μιας ανεξάρτητης και δημοκρατικής Ελλάδας, σε μια οικονομική ανάπτυξη σ' όφελος του λαού...". Έκδοση της ΠΣΚ, Δεκέμβρης 1981, Για ένα Δημοκρατικό Καταστατικό Χάρτη της Τριτοβάθμιας Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Σ' αυτήν την πρόταση (ουσιαστικά σχέδιο νόμου), υπάρχουν 9 κεφάλαια με συνολικά 40 άρθρα που περιγράφουν με κάθε λεπτομέρεια τη δομή, τη λειτουργία και τους σκοπούς της Τ.Τ.Ε.Ε. με ειδικό άρθρο (26) για τη "συμμετοχή στα όργανα διοίκησης".

Μην παραξενεύεστε για τον απροκάλυπτο ρεφορμισμό και την προτασιομανία. Ήταν τότε που ο άνεμος της αλλαγής έφερνε κάτι από ελπίδες συγκατοίκησης με το ΠΑΣΟΚ...

¹⁵Τα Υπηρεσιακά Συμβούλια στο χώρο των καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης και των δασκάλων, ως συνδιοικητικά όργανα, έχουν συμβάλει σημαντικά στην εξάπλωση πελατειακών σχέσεων, στην υπονομευτική και διαβρωτική, για το συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών, δημιουργία ενός δικτύου μικροδιευκολύνσεων και μικροεκβιασμών, στην εναπόθεση της λύσης των προβλημάτων που ταλανίζουν τους εκπαιδευτικούς στους αιρετούς. Δηλαδή

έως το εργατικό κίνημα ειδικότερα¹⁶.

Ειδικά στους εκπαιδευτικούς χώρους και ακόμη ειδικότερα όσον αφορά στον πανεπιστημιακό μηχανισμό, τα συνδιοικητικά μέτρα είχαν και τη διάσταση της εισόδου στους μηχανισμούς αυτούς και της "κατάκτησής" τους από το ΠΑΣΟΚ και τις "δημοκρατικές δυνάμεις", που ως τότε ήταν αποκλειστικότητα της δεξιάς. Συσχετισμοί και καταστάσεις που ήταν ιστορικά αποτελέσματα του μετεμφυλιακού κράτους και της κουτσουρεμένης μεταπολεμικής αστικής δημοκρατίας, της εφτάχρονης δικτατορίας, της νεοδημοκρατικής μεταπολιτευτικής διακυβέρνησης. Στη διάσταση αυτή που είχε η συνδιοίκηση αλλά και ευρύτερα ο νόμος 1268, δηλαδή στην προσπάθεια κατάκτησής θέσεων στο πανεπιστημιακό μηχανισμό από το ΠΑΣΟΚ, πρέπει να αποδοθεί και η αντίδραση τμημάτων του πανεπιστημιακού μηχανισμού¹⁷, ελεγχόμενων από τη Νέα Δημοκρατία, που έβλεπαν να χάνονται ρόλοι και θέσεις σ' ένα μηχανισμό που -τουλάχιστον στις ανώτερες τάξεις του- είχαν σχεδόν απόλυτη κυριαρχία. Διότι από την άλλη και η ίδια η Νέα Δημοκρατία και οι πανεπιστημιακοί της είχαν τα προηγούμενα χρόνια προωθήσει νόμους που προέβλεπαν μορφές συνδιοίκησης, αντιλαμβανόμενοι ακριβώς την ανάγκη αναμόρφωσης του πλέγματος κυριαρχίας πάνω στους φοιτητές, υποτάσσοντας το στενό κομματικό τους συμφέρον στα συνολικά συμ-

στους δύο "εκπροσώπους" που εκλέγουν οι εκπαιδευτικοί στα πενταμελή ΠΥΣΔ(Π)Ε κλπ. Οι οποίοι έχουν μετατραπεί σε ένα είδος τοπικού ρουσφετολογικού ιμάντα και ταυτόχρονα ε-νός "από τα μέσα" (στο χώρο των εκπαιδευτικών) προπαγανδιστή της υποταγής στην κυβερνητική πολιτική και διαφημιστή της ατομικής λύσης και της υποταγής. Λειτουργώντας ως μια εξουσία ακόμα πάνω από τα κεφάλια των εκπαιδευτικών.

¹⁶Μορφές συνδιοικητικές οικοδομήθηκαν από τους νοσοκομειακούς χώρους έως τα εργοστάσια. Άλλωστε και εδώ υπήρχε "έτοιμη" η εμπειρία από τις ΗΠΑ και τη Δυτική Ευρώπη που στις δεκαετίες του '60 και του '70 το εφάρμοσαν σε εργοστάσια και επιχειρήσεις. Για να αποπλίσουν το εργατικό κίνημα και να δημιουργήσουν ένα ακόμα κανάλι εξαγοράς και εξαχρείωσης των "αντιπροσώπων" των εργαζομένων, ώστε να προωθείται απρόσκοπτα η αντεργατική πολιτική.

¹⁷Τέτοια ήταν η "Ενωση Καθηγητών" που με παράγοντες της Νέας Δημοκρατίας προσπαθούσαν να μπλοκάρουν στοιχεία του νόμου 1268 (συνδιοίκηση, κατάργηση έδρας κλπ). Έτσι, οι "δημοκρατικές δυνάμεις" (ΠΑΣΠ, ΠΚΣ) εξέδωσαν ανακοίνωση της ΦΕΑΠΘ (Φεβρουάριος 1984) στην οποία εκφράζονται με τον πιο παραστατικό τρόπο οι (αυ)απάτες των ρεφορμιστών, το σύρσιμό τους πίσω από το ΠΑΣΟΚ, συνδυασμένα με την ανάγκη να προσδώσουν χαρακτηριστικά "επανάστασης - αντεπανάστασης" στη διαμάχη ΠΑΣΟΚ-ΝΔ για τον έλεγχο του πανεπιστημιακού μηχανισμού. Σ' αυτήν αναφέρονταν: *"Σήμερα το φοιτητικό κίνημα δίνει τη μάχη για τη δημοκρατική αναβάθμιση των σπουδών. Για μόρφωση σύγχρονη και δημοκρατική που θα υπηρετεί τα λαϊκά συμφέροντα. Για ένα πανεπιστήμιο ανοιχτό στα παιδιά των εργαζομένων. Απαλλαγμένο από τα δεσμά της εξάρτησης και των μονοπωλίων, στήριγμα και προωθητικό παράγοντα μιας ανεξάρτητης και αυτοδύναμης οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Αυτή η πορεία του φ.κ. δένεται με τον άγριο αγώνα του λαού μας για την αλλαγή. Ταυτόχρονα γίνεται στόχος από τη Δεξιά και τις αντιδραστικές δυνάμεις..."*.

φέροντα του συστήματος. Οι ρεφορμιστές για μια ακόμη φορά χρησιμοποιήθηκαν από το ΠΑΣΟΚ -με μεγάλη ευχαρίστηση των ίδιων- για να προσδοθεί στις κινήσεις έως και χαρακτηριστικά αριστεροσύνης και πάλης με το κατεστημένο. Η μόνιμη επωδός ήταν τότε για "το δημοκρατικό Πανεπιστήμιο" που οικοδομείται και στο οποίο πρέπει όλοι να συμβάλουν.

Σίγουρα έχουν στεγνώσει οι υπογραφές των στελεχών της ΚΝΕ και του Ρήγα διαμέσου των φοιτητικών τους παρατάξεων (ΠΣΚ.ΔΑ-ΔΕ) στο Κεντρικό Συμβούλιο της ΕΦΕΕ μαζί με τη ΠΑΣΠ, σε ένα κείμενο που χαιρέτιζε το νόμο 1268 και έκανε εποικοδομητικές προτάσεις και επιστημονικές για την εφαρμογή του¹⁸. Αλλά τις συνέπειες αυτής της συνδιαλλαγής, τις λούζεται το κίνημα έως σήμερα. Και πάντως όσο και αν έχουν "ξεχαστεί" τα κορδόνια και οι τραμπουκισμοί της Πανσπουδαστικής που είχε βαλθεί, εκ μέρους των "δημοκρατικών δυνάμεων" (βλέπε σύμπραξη με ΠΑΣΟΚ), να υπερασπίσει τα Τμήματα που ψήφισαν σωρηδόν το νόμο 1268 από τις Γενικές Συνελεύσεις των φοιτητών που είχαν πάρει θέσεις ενάντια στην εφαρμογή του,¹⁸ "αναγκάζονταν" διαρκώς να μας τα θυμίζουν με την κατοπινή στάση τους έως σήμερα.

¹⁸Στις 23 Σεπτεμβρίου του 1983 το Κ.Σ. της ΕΦΕΕ εκδίδει απόφαση στην οποία μεταξύ άλλων αναφέρει:

"...Ο χρόνος που πέρασε σηματοδεύτηκε από τους αγώνες και τις καταχτήσεις του δημοκρατικού πανεπιστημιακού κινήματος και την προσπάθεια εδραίωσής τους. Η συμμετοχή των φοιτητών στα νέα πανεπιστημιακά όργανα και στο ΕΣΑΠ παρά τις δυσκολίες που δημιούργησε στους πρωτόπειρους φοιτητές έδωσε μια νέα πνοή ποιότητας ανοίγοντας το δρόμο για τον κοινωνικό επαναπροσδιορισμό της Α.Ε. Τα νέα όργανα διοίκησης των πανεπιστημίων εξασφαλίζοντας τις αρχές της δημοκρατίας και της ελεύθερης διακίνησης ιδεών ξεπερνούν καθημερινά τα όποια προβλήματα..."

Το Κ.Σ. της ΕΦΕΕ εκτιμά ότι όπως στο παρελθόν έτσι και στο μέλλον, το φ.κ. σε συμπαράταξη με τις άλλες δημοκρατικές πανεπιστημιακές δυνάμεις θα πρέπει με την πάλη του να λειτουργεί σαν μοχλός των αλλαγών στο πανεπιστήμιο, της σύνδεσής του με την κοινωνία και τις λαϊκές ανάγκες, εδραιώνοντας και διευρύνοντας τις καταχτήσεις του. ...μπορεί (σ.σ. το φ.κ) και πρέπει να παίξει δραστήριο και αποφασιστικό ρόλο σε μια πολύπλευρη, αναγεννητική και ανορθωτική πορεία του Ελληνικού Πανεπιστημίου..."

Οι μεθοδεύσεις των διάφορων επώνυμων και ανώνυμων φορέων του κατεστημένου στρέφονται ενάντια στο φοιτητικό και γενικά στο δημοκρατικό Πανεπιστημιακό κίνημα. Η εναντίωσή τους στις δημοκρατικές θεσμικές αλλαγές στην Α.Ε και ιδιαίτερα στη θεσμοθετημένη συμμετοχή των φοιτητών εκφράζει τις επιδιώξεις και προθέσεις των κύκλων της αντίδρασης και της υποτέλειας της χώρας μας.." (υπογραμμίσεις δικές μας).

Λίγες μέρες μετά με τις ίδιες αναφορές στην "συνδιοίκηση" το Κ.Σ. της ΕΦΕΕ -δημοσιευμένη στην εφημερίδα "Θεσσαλονίκη" στις 27 Σεπτεμβρίου του 1983- δηλώνει επί λέξει: "Οι φοιτητές είναι αποφασισμένοι να στηρίξουν το νόμο-πλαίσιο για τα ΑΕΙ..."

Επίσης στο βιβλίο του Νίκου Ε. Παπαδάκη "Η Παλίμψηστη Εξουσία" αναφέρεται ότι στην 3η συνεδρίαση του ΕΣΑΠ (Εθνικό Συμβούλιο Ανώτατης Παιδείας) το 1983 το Κ.Σ. της ΕΦΕΕ υποστηρίζει ένθερμα τον νόμο 1268 και συνυπογράφει την "πίστη του Εθνικού Συμβουλίου στη στήριξη του Νόμου - Πλαισίου".

5. Η συνδιοίκηση: Πολύτιμο εργαλείο αποδιοργάνωσης του κινήματος αλλά και προώθησης αντιλαϊκών μέτρων

Έτσι, το ΠΑΣΟΚ με τη συνηγορία του ρεφορμισμού κατάφερε να δώσει ένα σημαντικό χτύπημα στο αγωνιστικό φοιτητικό κίνημα, στην ίδια τη λογική του κινήματος μαζών για την υπεράσπιση και τη διεύρυνση των δικαιωμάτων τους. Το κίνημα ήταν "παρωχημένο". Οι λύσεις θα δίνονταν από τις συζητήσεις των εκπροσώπων των φοιτητών στα συνδιοικητικά όργανα. Τόμοι μπορούν να γραφούν για να αποτυπώσουν την ακατάσχετη προτασιολογία - μεταρρυθμισιομανία των ρεφορμιστικών δυνάμεων που έβλεπαν να τους ανοίγονται λαμπροί δρόμοι μέσα από τα τμήματα και τις Συγκλήτους... Έτσι, οι κυρίαρχες δυνάμεις στους φοιτητικούς χώρους ανταγωνίζονταν μέσα στη συνδιοίκηση και προς όφελος πάντα αυτής της φανταστικής οντότητας που είχαν κατασκευάσει οι ρεφορμιστές, της "Πανεπιστημιακής κοινότητας", για το ποια από αυτές και ποιες από τις προτάσεις "δίνουν διέξοδο στην κρίση της εκπαίδευσης", προωθούν την "αναβάθμιση των σπουδών", εξασφαλίζουν την "εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του Πανεπιστημίου".

Οι φοιτητικοί σύλλογοι θεωρούνταν συμπληρωματικά στοιχεία (μαϊντανός επι το λαϊκότερο) νομιμοποίησης των αποφάσεων που λαμβανόταν στη "συνδιοίκηση". Ένα ολόκληρο δυναμικό γαλουχήθηκε με τη λογική και την πρακτική του "αγώνα" δια αντιπροσώπων (στα όργανα διοίκησης), στην πολιτική της συνδιαλλαγής με το σύστημα, των (αυτ)απατών περί συνδιαχείρισης. Το φοιτητικό κίνημα παραπεμπόταν στις συνεδριάσεις και τις συμφωνίες των εκπροσώπων των παρατάξεων με τους αξιότιμους κ.κ. καθηγητές.

Ώστε να αιτοξηραθεί η φοιτητική πάλη και να σπάσει η διεκδικητική λογική. Ώστε να υποταχθεί η νεολαία και να αποδεχθεί να αποφασίζουν άλλοι για αυτήν, χωρίς αυτήν και ενάντιά της. Για να περάσει και να κυριαρχήσει η άποψη της "κοινότητας συμφερόντων" φοιτητών - καθηγητών και να αποδεχθεί η νεολαία όλα τα αντιφοιτητικά μέτρα σαν αναγκαία για τη "διέξοδο από την κρίση".

Οι απόψεις ότι η πολιτική της "διεξόδου από την κρίση", είναι η αστική πολιτική φορτώματος της κρίσης στις πλάτες των φοιτητικών μαζών, και κατά συνέπεια χειροτέρευσης των όρων ζωής και σπουδών τους, ήταν "πονηρές" (της CIA και του FBI) και τέλος πάντων "αριστερίστικες". Η αποκάλυψη αυτής της ιδεολογικής και πολιτικής παγίδας που ευελπιστούσε να σύρει το φοιτητόκοσμο σε ρόλο κομπάρσου, έως και χειροκροτητή των αντιδραστικών ρυθμίσεων, να τον καταστήσει (συν)υπεύθυνο της κρίσης της αστικής εκπαίδευσης, να τον κάνει αυτόχειρα των δικαιωμάτων του και των ελευθεριών του, θεωρούταν "κατασκευάσμα της αντίδρασης" που καθυστέρουσε την εκπλήρωση του στόχου του "Δημοκρατι-

κού Πανεπιστημίου". Αυτά βέβαια πλάσαρονταν στους αφελείς της βάσης. Η ηγεσία έβλεπε μακρύτερα (λέμε τώρα). Ήθελε να μπει στο κέντρο των εξελίξεων. Γιατί ρε αδερφέ το ΚΚΓαλλίας και όχι και εμείς; Άλλωστε, ο άνεμος (ζωογόνος και σοσιαλιστικός όπως έλεγαν) της περεστρόικα έδινε φτερά στο σοσιαλισμό...

Η θεσμοθέτηση λοιπόν της συνδιοίκησης, αποδείχτηκε ένα πολύτιμο εργαλείο και για την προώθηση των αντιδραστικών αλλαγών και ρυθμίσεων. Και όχι μόνο για την πρώτη περίοδο της εφαρμογής της, αλλά για όλα αυτά τα εικοσιτέσσερα χρόνια που έχουν περάσει από το 1982.

Με δούρειο ίππο τη "συνδιοίκηση" έχουν περάσει σιωπηλά και αμαχητί ένα σωρό αλλαγές στα προγράμματα σπουδών, που έχουν εντατικοποιήσει και δυσκολεύει τη φοίτηση στις σχολές. Είναι χιλιάδες οι αποφάσεις των "συνδιοικούμενων" Τμημάτων, Συγκλήτων, Πρυτανειών, ανά την Ελλάδα που υλοποίησαν μια τεράστια γκάμα αντιδραστικών επιλογών. Αυτά τα ίδια τα όργανα ψηφίζουν την κατάργηση της δωρεάν σίτισης - στέγασης, την παραβίαση του Ασύλου, πάντα στο όνομα της πανεπιστημιακής κοινότητας και φυσικά με τη "δημοκρατικά εκφρασμένη" γνώμη των φοιτητών σε αυτά. Γιατί τελικά οι καθηγητές δεν είναι ούτε προστάτες της δωρεάν παιδείας, ούτε των φοιτητικών ελευθεριών και δικαιωμάτων. Αλλά έχουν ένα συγκεκριμένο ρόλο να διεκπεραιώσουν, αυτόν της μεταβίβασης της κυβερνητικής πολιτικής μέσα στις σχολές. Είναι αυτοί που συντασσόμενοι με την ΕΕ και την εκάστοτε κυβέρνηση, προωθούν τις πειθαρχικές διώξεις, την κατάργηση του ασύλου, υπεραμύνονται της κατάργησης του δωρεάν βιβλίου, που θέλουν να διώξουν τους "αιώνιους φοιτητές", που καταργούν εξεταστικές περιόδους, που εφαρμόζουν μαζικά κοψίματα και εντατικοποιούν συνεχώς τις σπουδές.

Πόσο σύγχρονες φαντάζουν οι παρακάτω γραμμές!

"Η συνδιοίκηση αποτελεί μια ραφιναρισμένη μέθοδο για να πεισθεί κάποιος ότι είναι εξουσία, ενώ στην πραγματικότητα συνεχίζει να βρίσκεται κάτω από την ίδια ακριβώς εξουσία. Η "υπευθυνότητα" που του δίνει τον καθιστά "συμμέτοχο", αμβλύνει την ταξική σχέση που υπάρχει και τέλος δίνει στην αστική τάξη τη δυνατότητα ελέγχου του συλλόγου ή σωματείου μιας και δεν υπάρχει πια κανένας λόγος να κινητοποιείται, αφού νομίζει ότι αυτός είναι εξουσία.

Κατά συνέπεια η συνδιοίκηση όχι μόνο δε βοηθά τους φοιτητές, αλλά αντίθετα είναι μια νέα μορφή κρατικού συνδικαλισμού. Στην καλύτερη περίπτωση οι φοιτητές δε θα αγωνίζονται πια για να ικανοποιηθούν τα αιτήματά τους, αλλά για να διαμορφώσουν έναν "καλύτερο" συσχετισμό στα συνδιοικητικά όργανα.

Ενώ στη "χειρότερη" το συνδιοικητικό όργανο θα αποτελεί μια ακόμα ΕΙΘΥΣΙΑ απέναντι στους φοιτητές, όταν αυτοί θα κοντράρουν με τα συμφέροντα της αστικής τάξης"¹⁹.

6. Οι ιδεολογικές και πολιτικές καταβολές της φιλοσυνδιοικητικής στάσης και πρακτικής

Το παραδέχονται ή όχι οι ρεφορμιστές, από εκεί που ξεκινάν όλα, από εκεί που ξετυλίγεται το κουβάρι της άποψής τους και της στάσης τους στο συγκεκριμένο (και όχι μόνο) θέμα, είναι το ζήτημα του κράτους και της κοινωνίας, των χαρακτηριστικών τους, το τι τελικά και ποιον εξυπηρετούν.

Ο βασικός -με τις διάφορες ιστορικές παραλλαγές του- ρεφορμιστικός καμβάς, είναι πως το κράτος δεν αποτελεί αποτέλεσμα των ασυμφιλίωτων ταξικών αντιθέσεων σε μια κοινωνία, όπως έχει αποδείξει η επαναστατική θεωρία και προπάντων η ζωή. Άρα, αντιτίθενται (κάποιοι στην πράξη κάποιοι και στα λόγια) στην επαναστατική άποψη πως το αστικό κράτος λειτουργεί σαν όργανο κυριαρχίας και καταπίεσης της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων από την κυρίαρχη αστική τάξη, σαν συλλογικός εκφραστής και υπερασπιστής των συνολικών και μακροπρόθεσμων συμφερόντων της κυρίαρχης τάξης.

Για το ρεφορμισμό, το κάθε κράτος άρα και το αστικό κράτος είναι απόδειξη της δυνατότητας συμφιλίωσης των ταξικών αντιθέσεων και όργανο για αυτήν τη συμφιλίωση. Ουσιαστικά από μια κεντρική θέση, αυτή της δυνατότητας συμφιλίωσης των ταξικών αντιθέσεων (που και αυτή πηγάζει από την ερμηνεία που δίνει στα συμφέροντα των τάξεων σε μια κοινωνία και τα οποία δεν τα θεωρεί ανταγωνιστικά και αντιτιθέμενα), έρχεται να δώσει στο κράτος τα χαρακτηριστικά που "κολλάνε" με αυτήν του την αντίληψη, ώστε να ξαναγουρίσει "πίσω" και να χρησιμοποιήσει την ανάλυσή του για το κράτος, σαν δήθεν αποδεικτικό στοιχείο για τη δυνατότητα ταξικής συμφιλίωσης και ειρηνικής λύσης των ταξικών αντιθέσεων.

Είναι βασικά η θεώρηση του μικροαστού -όχι σαν πρόσωπο- αλλά σαν φιγούρα μιας τάξης που νιώθει πως συνθλίβεται μεταξύ των δύο τάξεων (της μεγαλοαστικής και της εργατικής), που συμπιέζεται από την πολιτική της αστικής τάξης, αλλά την τρομάζει η δύναμη και η δυνατότητα της εργατικής τάξης. **Και επειδή η μικροαστική τάξη δεν είναι ικανή να χαράξει μια αυτόνομη πορεία σαν τάξη, προσπαθεί φαντασιωνόμενη την ουδέτερη να βρει τρόπους να συμβιβάσει τα ασυμβίβαστα.** Ειδικά στο πρόσωπο (του σημερινού) κράτους και των μηχανισμών του, προσπαθεί να βρει εκείνα τα στοιχεία και να προωθήσει εκείνα τα μέτρα που κατά τη γνώμη της θα φέρουν πιο κοντά το "όνειρο" της συμφιλίωσης των τάξεων (όνειρο κυριολεκτικά). Οι διάφορες παραλλαγές του ρεφορμισμού, αποτελούν την πολιτική αντανάκλαση αυτών των κοινωνικών στρωμάτων, μέσα σε ένα πλαίσιο πολύπλοκων κοινωνικών -και γι' αυτό ιστορικών- διεργασιών.

Άμεση συνέπεια των παραπάνω είναι να αντιμετωπίζεται το κράτος και οι

μηχανισμοί του σαν πεδίο "ταξικής πάλης", σαν πεδίο όπου μπορεί να αλωθεί από τα μέσα και να κυριαρχηθεί βαθμιαία και σταδιακά από τις λαϊκές δυνάμεις και να αλλάξει δια μαγείας χαρακτήρα και προσανατολισμό.²⁰ Εναντιω- νόμενη, έτσι, στην ίδια την ιστορία που απέδειξε -στην περίπτωση της Χιλής και όχι μόνο- την ορθότητα της επαναστατικής θέσης, ότι οποιαδήποτε προσπάθεια άλωσης από τα μέσα και ειρηνικού περάσματος στο σοσιαλισμό είναι φενάκη και μπορεί να οδηγήσει σε τραγικά αποτελέσματα για το λαό και τη νεολαία. Που απέδειξε ότι η άρχουσα τάξη, όταν νιώσει πως απειλείται η εξουσία της, παύει να λειτουργεί "πολιτισμένα" και "δημοκρατικά" (αν υποθέσουμε -που δεν είναι έτσι- ότι πριν λειτουργούσε μ' αυτόν τον τρόπο). Αλλά είπαμε: **Ακόμα και εκεί ο ρεφορμισμός έβγαλε τα ανάποδα "συμπεράσματα", κατανόησε ότι για να γίνει αποδεκτός από το αστικό σύστημα εξουσίας πρέπει να συμμαχήσει με κάποιες μερίδες των αστικών κομμάτων, να τ' ακουμπήσει πιο φανερά και αποκάλυπτα στην άρχουσα τάξη, να διαλύσει κάθε νέφος καχυποψίας για τις "καλές του προθέσεις".**

"Λογικό" αποτέλεσμα της παραπάνω θεώρησης και εξειδίκευσής του στο Πανεπιστήμιο και γενικότερα στην εκπαίδευση σαν στοιχείο του εποικοδομήμα- τος, ήταν πως το πανεπιστήμιο μπορεί να αλλάξει προσανατολισμό έως και χα- ρακτήρα, εάν μέσα στους μηχανισμούς του οι λαϊκές δυνάμεις βρουν εκπροσώ- πηση.²¹ Αντιμετωπιζόταν (και συνεχίζει να αντιμετωπίζεται) το Πανεπιστήμιο, η

²⁰Μια από τις "θεωρίες" που στήριξαν αυτή την αντίληψη ήταν των "διαρθρωτικών αλλα- γών" που τη μεταπολιτευτική περίοδο στη χώρα μας ήταν όπως είδαμε (υποσημείωση 9) της μόδας. Η ΠΠΣΠ λέει γι' αυτήν: "...Σε μια ταξική κοινωνία, οι επιμέρους δομές της είναι διαρθρωμένες με τρόπο που να υπηρετούν την άρχουσα τάξη, να στηρίζουν την κυριαρχία της πάνω στις καταπιεζόμενες κι εκμεταλλεζόμενες τάξεις. Η **διάρθρωση** των δομών μπο- ρεί ν' αλλάξει, να βελτιωθεί, είτε για να προσαρμοστούν σε νέες ανάγκες της άρχουσας τάξης, είτε κάτω απ' την πίεση των λαϊκών αγώνων. Ο **χαρακτήρας** όμως των βελτιώσεων αυτών έχει ορισμένα όρια, ποτέ **δεν μπορεί** να αντιβαίνει προς τα βασικά συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η αστική τάξη "βελτιώνει" τους θεσμούς της όσο της επιτρέπουν τα στε- νά ταξικά συμφέροντά της. Πέρα από κει είναι υποχρεωμένη ν' απαντά με τη βία στα αιτή- ματα των προοδευτικών λαϊκών δυνάμεων.

Όστόσο η θεωρία των διαρθρωτικών αλλαγών, σύμφωνα με την οποία ο λαός μπορεί να πάρει την εξουσία επιφέροντας σταδιακές αλλαγές στις δομές ενός καπιταλιστικού ή ε- νός εξαρτημένου απ' τον ιμπεριαλισμό κοινωνικού συστήματος (εκπαίδευση, αυτοδιοίκηση, θεσμοί, κρατικός μηχανισμός, διεύθυνση των βιομηχανικών μονάδων ή άλλων επιχειρήσε- ων κλπ.) άνθιζε και ανθίζει ακόμα σήμερα, παρά το ότι αυτή η θεωρία ή και οι παλαιότε- ρες παραλλαγές της, πληρώθηκαν με βαρύ αντίτιμο από πολλούς λαούς του κόσμου...", περιοδικό "Σπουδαστικός Κόσμος" / Β' Περίοδος, τεύχος Νο 2, Γενάρης 1975. Στο άρθρο "Τι σημαίνει το σύνθημα για συμμετοχή των φοιτητών στη διοίκηση των Πανεπιστημίων", (σελ.53-54), (οι υπογραμμίσεις δικές μας).

²¹Την μεταπολιτευτική περίοδο: "...Στα πλαίσια της θεωρίας των "διαρθρωτικών αλλαγών" αναπτύσσεται η άποψη (σ.σ. δεξ και υποσημείωση 9 και 10) ότι είναι δυνατό να προωθη-

εκπαίδευση, η "παιδεία" σαν ένα αταξικό ή υπερταξικό οικοδόμημα, μέσα στο οποίο διεξάγεται μια διαπάλη για τον προσανατολισμό και το χαρακτήρα του, για το ποιες προτάσεις βοηθούν τη λειτουργία του. Χρόνια ακούμε ότι "η παιδεία είναι εθνικό ζήτημα", χρόνια τώρα βλέπουμε προτάσεις "αναβάθμισης των σπουδών και της εκπαίδευσης", μοντέλα για το πώς η εκπαίδευση θα λειτουργήσει καλύτερα και αποτελεσματικότερα στον καπιταλισμό. Που στην καλύτερη αποκοιμίζουν τη νεολαία για τα πραγματικά ζητούμενα του κινήματος που πρέπει να αναπτύξει και στη χειρότερη στρώνουν το δρόμο για τις αντιφοιτητικές και αντιλαϊκές επιλογές. Γιατί "ξεκνάνε" να θέσουν το ερώτημα για ποιον λειτουργεί η εκπαίδευση και άρα ποιον βοηθούν οι προτάσεις για να λειτουργεί αυτή ορθολογικότερα, ποιος είναι και ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος του εκπαιδευτικού μηχανισμού στη σημερινή κοινωνία, ποιος πρέπει και ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος του νεολαϊστικού κινήματος, ποιες είναι οι προϋποθέσεις για τη ριζική αλλαγή του χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

"Ίσχνιέται" έτσι ο βαθύτατα ταξικός ρόλος της εκπαίδευσης.²² Ότι αποτελεί το βασικό μηχανισμό για τη μαζική και διαρκή ιδεολογική κατεργασία της νεολαίας για την ομαλή (δηλαδή με τους όρους του κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού) ένταξή της στην καπιταλιστική παραγωγή, ότι αποτελεί το μηχανισμό που αναπαράγει την κυρίαρχη ιδεολογία αλλά και αναπαράγει και νομιμοποιεί την κατανομή της νεολαίας στον καπιταλιστικό καταμερισμό εργασίας. Με σκοπό την καλύτερη δυνατή κερδοφορία του κεφαλαίου και την αναπαραγωγή των σχέσεων εκμετάλλευσης και κυριαρχίας του πάνω στη νεολαία και την εργαζόμενη πλειοψηφία. Οπότε δεν μπορεί να υπάρξει μια "πορεία διαρθρωτικών αλ-

θεί ο ουσιαστικός εκδημοκρατισμός των διαφόρων τομέων της δημόσιας ζωής. Για "πλήρη εκδημοκρατισμό" μιλάει ο εκπρόσωπος της Πανοπουδαστικής Σ.Κ....ταυτίζοντάς τον, στο επίπεδο του Πανεπιστημίου, με την εφαρμογή της συνδιοίκησης. Και μιλάει για πλήρη εκδημοκρατισμό στο Πανεπιστήμιο μέσα στα πλαίσια του καθεστώτος της κυριαρχίας του ξένου και του ντόπιου μονοπωλιακού κεφαλαίου...

Αλλά και πέρα από αυτό: Πως είναι δυνατόν να μιλάμε για ουσιαστικό εκδημοκρατισμό της ανώτατης εκπαίδευσης όπου η ταξική θέση της οικογένειας του κάθε νέου είναι καθοριστική στη δυνατότητα που θα έχει ή δεν θα έχει για να πραγματοποιήσει ανώτατες σπουδές... Ο ουσιαστικός εκδημοκρατισμός στην ανώτερη εκπαίδευση της χώρας μας, προϋποθέτει συνεπώς μια ριζική αλλαγή στο κοινωνικό της σύστημα, προϋποθέτει την απαλλαγή της απ' την κυριαρχία του ξένου και του ντόπιου μονοπωλιακού κεφαλαίου...", ό.π. (σελ.54).

²²*"...η ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας βρίσκεται στην υπηρεσία των αναγκών και των απαιτήσεων του ξένου και του ντόπιου κεφαλαίου. Όποιοι και αν είναι αυτοί που διοικούν την ανώτατη εκπαίδευση κι ανεξάρτητα απ' τις υποκειμενικές τους προθέσεις, καλούνται να διαχειριστούν την υπόθεση της ικανοποίησης των αναγκών αυτών του μεγάλου κεφαλαίου. Τίποτα δεν μπορεί ν' αλλάξει σ' αυτό με τη συμμετοχή των φοιτητών στη διοίκηση, όσο εξακολουθεί η κυριαρχία του μονοπωλιακού κεφαλαίου την οποία υπηρετεί αναγκαστικά ο κάθε ξεχωριστός τομέας του εποικοδομήματος κι' ανάμεσά τους και η ανώτερη εκπαίδευση..." , ο.π.(σελ.56).*

λαγών", στην οποία η εκπαίδευση να "επαναπροσδιοριστεί κοινωνικά" και να αλλάξει χαρακτήρα, ώστε να πάψει να υπηρετεί τα αστικά συμφέροντα και να μπει "στην υπηρεσία του λαού", ενώ το κοινωνικοοικονομικό σύστημα θα παραμένει καπιταλιστικό.

"Ήκνιεται" ότι ο ρόλος του κινήματος δεν μπορεί να είναι αυτός του συμβουλάτορα της αστικής τάξης, για το πώς αυτή θα διαρθρώσει την εκπαίδευσή της και το πώς θα βρει διέξοδο στην κρίση της²³, αλλά το πώς θα υπερασπίσει και θα διευρύνει τα δικαιώματα λαού και νεολαίας στην αστική εκπαίδευση.

"Ήκνιεται" πως το εκπαιδευτικό ζήτημα μπορεί να μπει στο δρόμο της ριζικής λύσης του από τη σκοπιά των λαϊκών συμφερόντων, μόνο ύστερα από τη ριζική ανατροπή της αστικής εξουσίας και της συντριβής του κράτους της. Ότι μόνο όταν αλλάξουν ριζικά οι κοινωνικοοικονομικές δομές, μπορούν να μπου οι βάσεις για την αλλαγή του χαρακτήρα της εκπαίδευσης ...έως την κατάργησή της -με τη μορφή που έχει σήμερα στην αστική κοινωνία- διαμέσου της ένωσής της με την παραγωγική διαδικασία. Φυσικά, είναι μακριά από εμάς η αντίληψη που επίτηδες μας "χρεώνεται", ότι μια τέτοια αντιμετώπιση σημαίνει τη μετάθεση της πάλης σ' ένα ομιχλώδες επαναστατικό μέλλον. Θεωρούμε μέγι-

²³... Ένα συγκεκριμένο παράδειγμα: Ας υποθέσουμε ότι το όργανο της συνδιοίκησης μιας συγκεκριμένης σχολής όπου μετέχουν και εκπρόσωποι των φοιτητών καλείται να συζητήσει και ν' αποφασίσει για ένα βασικό ζήτημα που είναι ο οικονομικός προϋπολογισμός της σχολής γιατί σε μεγάλο βαθμό καθορίζει το είδος και την ποιότητα των σπουδών. Κι ας πάρουμε την ιδανικότερη περίπτωση που δεν πρόκειται να γίνει ποτέ πραγματικότητα, ότι δηλαδή παρέχονται στους φοιτητές, όλα τα στοιχεία για να μπορέσουν να γνωρίσουν κάτω από ποιες προϋποθέσεις τα διατιθέμενα κεφάλαια για την κάλυψη των αναγκών του προϋπολογισμού της σχολής είναι αυτά, που μπορούν και πρέπει να διατεθούν κι όχι άλλα... Όμως το να δεχτείς και μόνο τη συζήτηση και πολύ περισσότερο τη συμμετοχή στις αποφάσεις για το αν είναι επαρκή ή ελλιπή τα κεφάλαια που διατίθενται για το συγκεκριμένο σκοπό, σημαίνει ότι ήδη έχεις προσαρμοστεί στη λογική του συστήματος και συμμετέχεις στη διαχείριση των υποθέσεων του..."

Και αμέσως παρακάτω: "...Στη βάση ποιας λογικής θα συμμετάσχουν για παράδειγμα οι φοιτητές στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού προγράμματος; Ένας προοδευτικός φοιτητής για να είναι συνεπής με τις ιδέες του και συνεπής με το φοιτητικό κίνημα το οποίο υποτίθεται θα εκπροσωπεί στα όργανα συνδιοίκησης, θα όφειλε να προβάλλει και να επιζητεί τη υιοθέτηση ενός πραγματικού εκπαιδευτικού προγράμματος λαϊκής παιδείας που όμως για λόγους αντικειμενικούς, απ' τη στιγμή που προσκρούει στα δεδομένα της ελληνικής οικονομίας που θα αφομοιώσει αύριο τους αποφοίτους των σχολών, θ' απορριφθεί. Δεν του μένουν παρά δύο δυνατότητες: ή να παραιτηθεί, οπότε η συνδιοίκηση πάει περίπατο, είτε να συμμετάσχει στην διαμόρφωση ενός αντιδημοκρατικού, αντιλαϊκού, αντιδραστικού εκπαιδευτικού προγράμματος, προδίδοντας τις ιδέες του και τις ιδέες και τους στόχους του κινήματος των συναδέλφων του τους οποίους εκπροσωπεί..", ο.π.(σελ.57). Από τότε που γράφηκαν οι παραπάνω γραμμές δεν έχουμε δει και λίγες τέτοιες συμμετοχές στη συνδιαμόρφωση αντιλαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (βλέπε ν.1268) έως επιμέρους προγραμμάτων σπουδών στα ΑΕΙ-ΤΕΙ...

⁵Είναι χαρακτηριστική, για τις ρεφορμιστικές αυταπάτες και προσδοκίες, η πικρία που διατυπώνει ο Μ. Νικολινάκος για το γεγονός πως "ενώ η μεταρρύθμιση έγινε κάτω από την πίεση των φοιτητικών ταραχών του 1967-1969... άρχισε έγκαιρα -όταν το φοιτητικό κίνημα άρχισε να ξεθωριάζει- και συστηματικά η υπόσκαψη της μεταρρύθμισης και η μετατροπή της με βάση τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης...". Πόσες και πόσες φορές από τότε δεν έχουμε δει να διαφεύδονται παταγωδώς οι αυταπάτες του ρεφορμισμού για "πανεπιστήμια -σοσιαλιστικές (ή έστω πλήρως εκδημοκρατισμένες) νησίδες" σε μια καπιταλιστική κοινωνία; Οι αυταπάτες όμως πεθαίνουν τελευταίες: "Ο χρόνος δεν επιτρέπει εδώ να γίνει πολιτική και επιστημονική εκτίμηση αυτών των ρεφορμιστικών προσπαθειών. Πάντως, το μέλλον και η τύχη αυτών των πρότυπων πανεπιστημίων δεν είναι καθόλου ρόδινη και αυτή τη στιγμή λειτουργούν σα νησίδες μες στο γενικό μη μεταρρυθμισμένο σύστημα παιδείας...". Και αυτά εν έτη 1978...

Στοιχεία από το βιβλίο: *Τα Πανεπιστήμια στη Δυτική Ευρώπη, Συλλογικό, επιμέλεια Π. Παπασαραντόπουλος / Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1978.*

⁶"...μετά το ταρακούνημα της αστικής Ευρωπαϊκής τάξης από τα γεγονότα του Μάη, στη Βρετανία η ΕΦΕ (Εθνική Φοιτητική Ένωση) σέρνεται σε συνεργασία και σε κοινό ανακοινωθέν με την επιτροπή των πρυτάνεων που με τις ψευτοπαραχωρήσεις ... εξασφαλίζει την αδρανοποίηση και τη χειραγώγηση του φοιτητικού κινήματος καθώς και την υποκατάστασή του από μια διεύρυνση συνυπευθυνότητας και αποδοχής αποφάσεων... Ήταν πράγματι μια έξυπνη κίνηση από τη μεριά της Βρετανικής άρχουσας τάξης που υιοθετούσε τα Ντεγκωλλικά πρότυπα της συνδιαχείρισης και της συνδιοίκησης ... για να προλάβει έτσι ένα φοιτητικό ξέσπασμα σαν το Γαλλικό Μάη".

Από το βιβλίο: *Τα Πανεπιστήμια στη Δυτική Ευρώπη, Συλλογικό, επιμέλεια Π. Παπασαραντόπουλος / Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1978.*

⁷Στις σελίδες 386 έως 391 στο βιβλίο: *Τα Πανεπιστήμια χθες και σήμερα, Σπύρος Νάσης / Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2004.*

⁸Στο βιβλίο του Νίκου Ε. Παπαδάκη, *"Η Παλίμψηστη Εξουσία. Κράτος, Πανεπιστήμιο και Εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα"*, (Εκδόσεις Gutenberg, στη σειρά: Τεκμήρια-Μελέτες Ιστορίας Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, με διευθυντή τον καθηγητή Μπουζάκη) και στη σελίδα 684 υπάρχει ένας άκρως ενδιαφέρων Πίνακας με τα ποσοστά "συνδιοίκησης" που προέβλεπαν οι διάφορες επιτροπές του Υπουργείου Παιδείας, τα σχέδια νόμου του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ το 1978, ο νόμος 815, τα σχέδια νόμου της κυβέρνησης Ράλλη το 1980 και φυσικά του νόμου 1268 του 1982.

⁹"...Έτσι, τα αιτήματα των φοιτητών και του Επιστημονικού Διδακτικού Προσωπικού για εκσυγχρονισμό και εκδημοκρατισμό γίνεται πια και αίτημα ολόκληρου του Λαού μας. Πρώτα ο εκδημοκρατισμός, όχι σαν κάτι στατικό, αλλά σαν μια εξελικτική διεργασία απελευθέρωσης και ολοκλήρωσης του ανθρώπου μέσα σ' ένα διαρθρωτικά εξελισσόμενο Πανεπιστήμιο, ευαίσθητου στις κοινωνικές απαιτήσεις, ανοιχτού και ελεύθερου στον κοινωνικό προβληματισμό του περιβάλλοντός του...", περιοδικό "Αγωνιστής" της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ, 1976/34, 15/30 Ιούνη-1/15 Ιούλη, σελ.21.

"...Όσον αφορά τη γενική κυβερνητική πολιτική απέναντι στο Φ.Κ. η ΕΦΕΕ έχει διατυπώσει επανειλημμένα τη θέση για συμμετοχή των τριών φορέων της ανώτατης εκπαίδευσης

διοίκηση δεν είναι καν ένας από τους πολλούς αστικούς θεσμούς, που προέκυψαν από την πορεία της μετάβασης από τη φεουδαρχία στον καπιταλισμό και έφεραν και σημάδια της λαϊκής πάλης (υπολείμματα των οποίων συναντάμε ακόμα και σήμερα). Στους οποίους δεν είναι θέμα αρχής η μη παρέμβαση, αλλά ζήτημα "συγκεκριμένης ανάλυσης της συγκεκριμένης κατάστασης" και πάντα υποβοηθητικός της συμβολής στην ανάπτυξη της λαϊκής πάλης και με κριτήριο του πόσο βοηθάει μια τέτοια παρέμβαση ακριβώς σ' αυτήν την ανάπτυξη. Εδώ θα πείτε ορισμένοι, παλεύουν για τον εκδημοκρατισμό των δυνάμεων καταστολής και του στρατού (του πιο σκληρού πυρήνα του αστικού κράτους), στα συνδικατικά όργανα του πανεπιστημίου θα "κολλούσαν";

7. Για το φοιτητικό έλεγχο και το βέτο

Στην ίδια ρότα με ένα κλικ -υποτίθεται- αριστερά είναι και τα αιτήματα που κατά καιρούς ακούγονται (από ΕΑΑΚ και όχι μόνο,) για θεσμοθέτηση φοιτητικού ελέγχου που θα περιλαμβάνει έως και βέτο στις αποφάσεις των πανεπιστημιακών οργάνων.

Είναι πράγματι αποκαλυπτικό για την αντίληψη του ρεφορμισμού, το αίτημα για φοιτητικό έλεγχο. Δανεισμένο από το αντίστοιχο αίτημα που αφορά την εργατική τάξη ("εργατικός έλεγχος"), διεκδικεί δάφνες επαναστατικού αιτήματος. Όμως, το αίτημα του εργατικού ελέγχου πριν κατανήσει "φάρμακο δια πάσα ασθένεια", χρησιμοποιούταν από το εργατικό επαναστατικό κίνημα σε προεπαναστατική κατάσταση, όπου το ζήτημα της εξουσίας έμπαινε στην ημερήσια διάταξη, σαν άμεσο αίτημα των λαϊκών μαζών. Σε περιόδους σαν τη σημερινή, ένα τέτοιο αίτημα όχι μόνο συσκοτίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις που πρέπει να εκπληρώνονται για να πραγματοποιηθεί, αλλά έχει χρησιμοποιηθεί ουκ ολίγες φορές από την αστική τάξη και το κεφάλαιο για την αποκοίμιση των εργατών (το ΠΑΣΟΚ έχει διαπρέψει σε τέτοιες λαθροχειρίες).

Ας πάμε τώρα στην ουσία του αιτήματος του φοιτητικού ελέγχου. Τι θα ελέγχει το φοιτητικό κίνημα; Μήπως τους ρυθμούς προώθησης της αντιλαϊκής επίθεσης στην ανώτατη εκπαίδευση; Όχι θα πει κάποιος. Θα ελέγχει τη φιλολαϊκότητα ή την αντιλαϊκότητα των μέτρων που παίρνονται. Δηλαδή, δεν μπορεί το φοιτητικό κίνημα να διαπιστώνει το χαρακτήρα των μέτρων μέσα από την ανάλυσή τους στα πλαίσια των Γενικών Συνελεύσεων και των μαζικών διαδικασιών του, και πολύ περισσότερο να λαμβάνει τα μέτρα του; Τι χρειάζονται οι "ελεγκτές"; Τι διαφορετικό θα πράττουν σε σχέση με αυτό που μπορεί να κάνει το ίδιο το κίνημα;

Ακριβώς επειδή η θέση του "φοιτητικού ελέγχου" είναι αδύναμη, προσπαθεί να βρει στήριγμα με το αίτημα για βέτο. Αυτή τη φορά "θα δώσουμε το λόγο"

στην ΠΠΣΠ έτσι για να θυμίσουμε πως τα ζητήματα δεν είναι ούτε καινούρια, ούτε το απαύγασμα κομμουνιστικών απελευθερωτικών επεξεργασιών. Αντίθετα, έλκουν την καταγωγή τους από τις αναλύσεις του ρεφορμισμού ("ορθόδοξου" και "ευρωκομμουνιστικού"): "...Τέλος διατυπώνεται η θέση για συμμετοχή των φοιτητών στη διοίκηση των πανεπιστημίων με δικαίωμα βέτο. Το πράγμα εδώ παραγίνεται χοντρό. Γιατί από τη στιγμή που οι φοιτητές θα έχουν δικαίωμα βέτο για όλες τις αποφάσεις, αυτό σημαίνει πως καμιά απόφαση δεν μπορεί να παίρνεται ενάντιά τους. Εδώ δεν πρόκειται για συνδιοίκηση αλλά για διοίκηση των πανεπιστημίων από τους φοιτητές. Πιστεύουν, αυτοί που πρόβαλαν την άποψη του βέτο, ότι είναι ποτέ δυνατό να πραγματοποιηθεί κάτι τέτοιο στα πλαίσια του σημερινού καθεστώτος; Αλλά ακόμα κι αν υποθέταμε ότι είναι δυνατό, τι θα καταφέρουν οι εκπρόσωποι του Φ.Κ. αναλαμβάνοντας την διοίκηση ενός πανεπιστημίου, δέσμιου της κυριαρχίας του ξένου και του ντόπιου μονοπωλιακού κεφαλαίου; Τέλος, αν πρόκειται για προώθηση και κατάκτηση συγκεκριμένων επί μέρους αιτημάτων, υπάρχει ισχυρότερο και αποφασιστικότερο βέτο για τους φοιτητές όπως και για όλους τους εργαζομένους από τους δικούς τους αγώνες; Και στην περίπτωση αυτή τι δουλειά έχουν να συμμετάσχουν σε κοινά όργανα με τις πανεπιστημιακές αρχές, όταν διαθέτουν δικά τους μαζικά συνδικαλιστικά όργανα που χρησιμεύουν για την οργάνωση, το συντονισμό και τη διεξαγωγή της πάλης τους;..."²⁵ Σ' ένα πράγμα είχε... "άδικο" η ΠΠΣΠ. Στο ότι από τότε τα "χοντρά" έγιναν "λεπτά" ακόμη για αυτούς που κατά τ' άλλα "πίνουν νερό στο όνομά της"...

8. Η σημερινή κατάσταση

Σήμερα η νεολαία βρίσκεται ήδη μέσα στο κέντρο ενός αντιδραστικού τυφώνα που επιχειρεί να σαρώσει τα δικαιώματά της. Βρίσκεται μέσα στον τυφώνα, με αποσυγκροτημένο το συνδικαλιστικό και διεκδικητικό της κίνημα. Φανερά, για όποιον δεν εθελοτυφλεί ή δε θέλει να κοροϊδεύσει τη φοιτητική και σπουδαστική πλειοψηφία, είναι και τα σημάδια αυτής της κατάστασης στους συλλόγους, τις μαζικές διαδικασίες, το συλλογικό πνεύμα στους σπουδαστικούς χώρους.

Θα λέγαμε πως ο ρεφορμισμός συνηγορώντας στην αντιδραστική προσπάθεια αποδιοργάνωσης του νεολαιίστικου κινήματος, καρπώνεται και τα αποτελέσματα κινδυνεύοντας να χάσει τις θέσεις και τις σχέσεις που δημιούργησε στον πανεπιστημιακό μηχανισμό, αφού υποβαθμίστηκε και ο ρόλος του -πυρο-

²⁵Περιοδικό "Σπουδαστικός Κόσμος" / Β' Περίοδος, τεύχος Νο 2, Γενάρης 1975. Στο άρθρο "Τι σημαίνει το σύνθημα για συμμετοχή των φοιτητών στη διοίκηση των Πανεπιστημίων" (σελ.58).

αβεστικός, ρόλος αναχώματος- για το σύστημα, αλλά δεν είναι ακριβώς έτσι.

Ας εξηγηθούμε. Οι μέρες που έρχονται, που ήρθαν, σημαίνουν για τη νεολαία πως ολοένα και πιο συχνά θα της τίθεται το ερώτημα / δίλημμα της αντίστασης ή της υποταγής. Και μπορεί η αστική τάξη να αισθάνεται μια σχετική σιγουριά για τη δυνατότητα να προωθήσει μέτρα - οδοστρωτήρα των δικαιωμάτων της νεολαίας, αλλά δεν είναι τόσο αφελής που να μην κρατάει "πισινές".

Έτσι, στην αρχή "διαδίδονταν" συχνά - πυκνά οι προθέσεις της να μειώσει δραστικά τη "συμμετοχή των φοιτητών στα συνδιοικητικά όργανα", κάτι που πραγματικά θα αντιστοιχούσε σε μια εκτίμηση πως, έχοντας το κίνημα αποσυγκροτημένο, είναι καιρός να "σφίξουμε" τη δομή του Πανεπιστημίου και να απαλλαγούμε από δομές που φτιάχτηκαν και χρησιμοποιήθηκαν σε μια άλλη φάση, ώστε ο μηχανισμός να δουλεύει πιο γρήγορα και πιο αποτελεσματικά. Άσε που δίπλα στις καθηγητικές κλίκες και φατρίες, προστέθηκαν και οι αντίστοιχες των μικρών μαθητευόμενων μάγων της ΔΑΠ και ΠΑΣΠ, που έκαναν διατριβές στη δημοσιοσεξίτικη πρακτική και τον παραγοντισμό, στις συναλλαγές και την εξαχρείωση ...πάντα με το αζημίωτο. Σε τέτοιο βαθμό, που πολλαπλασίαζαν έτσι τα μπλοκαρίσματα και τις αρρυθμίες του μηχανισμού, που έπρεπε επιπλέον να λαμβάνει υπόψη και τις διάφορες "αυλές" που δημιουργούσαν γύρω τους οι εκκολαπτόμενοι μικροί βουλευτάδες...

Τώρα κάνει "δεύτερες σκέψεις". Η πιθανότητα να συναφθούν "ανίερες συμμαχίες" μεταξύ πολιτικών δυνάμεων αλλά και ομάδων που στα κυβερνητικά μέτρα το μόνο που βλέπουν είναι η απειλή της ιδιαίτερης θέσης και του ρόλου που κατείχαν στον πανεπιστημιακό μηχανισμό, μάλλον έχει οδηγήσει την κυβέρνηση σε μια οπτική σταδιακού εξορθολογισμού της συνδιοικητικής δομής. Όστε να αντιστοιχηθεί σταδιακά στους νέους συσχετισμούς αλλά και στα αντιλαϊκά καθήκοντα που έχει να βγάλει εις πέρας. Έτσι, η "δραστική μείωση" έγινε "μείωση" και δύο κάλπες για την εκλογή των πρυτανικών αρχών. Μια light δηλαδή έκδοχή της προσαρμογής των συνδιοικητικών οργάνων στη νέα περίοδο. Εμείς δε θα νιώσουμε έκπληξη εάν δούμε και ένα προσωρινό "πάγωμα" του ζητήματος...

Πάντως, όπως και να έχει, το κίνημα της νεολαίας πρέπει να χαρίσει τα κλαφουρίσματα για τη "συνδιοίκηση" στο σύστημα. Να μην αποδεχθεί την προσπάθεια εξίσωσης της κατάργησης του Ασύλου με τις "ανησυχίες" αυτών που τρίζει η καρέκλα τους στα "συνδιοικητικά" όργανα. Να αντισταθεί σε οποιαδήποτε προσπάθεια να γίνει αίτημα πάλης το ζήτημα της "συνδιοίκησης".

Γνωρίζουμε ήδη -μέσα από τα έντυπά τους- ότι τόσο η ΠΚΣ όσο και η ΕΑ-ΑΚ, αποφεύγοντας να συμβάλουν στην πάλη για την ανατροπή του ν.3374 και μπροστά στα αντιδραστικά μέτρα που προτείνονται από τις επιτροπές που έχει στήσει το Υπουργείο Παιδείας, έχουν κάνει προμετωπίδα τους τις αποφάσεις του ΕΜΠ και κάποιων Τμημάτων. Χωρίς εμπιστοσύνη στο φοιτητικό κίνημα προσπαθούν να βρουν λύσεις μέσα από "συμμαχίες" με το καθηγητικό κατεστη-

μένο και ιδιαίτερα κάποια τμήματά του που θίγονται, και να μετατρέψουν το κίνημα της νεολαίας σε ουρά και παράγοντα πίεσης προς την εξυπηρέτηση των θιγόμενων αυτών κομματιών του πανεπιστημιακού μηχανισμού. Έτσι, ευελπιστούν επιπλέον να βρουν και συμμάχους για να υπερασπιστούν από κοινού το ρόλο τους στα "συνδιοικητικά" όργανα.

Οι αγωνιστές φοιτητές και σπουδαστές δεν πρέπει να τους ακολουθήσουν. Αλλά να βρεθούν στην "απέναντι όχθη", με την πάλη για την ανατροπή της αντιδραστικής επίθεσης, με την οικοδόμηση ενός ανεξάρτητου από το κράτος και τους μηχανισμούς του αγωνιστικό φοιτητικό και σπουδαστικό κίνημα, με στόχο την υπεράσπιση και τη διεύρυνση των δικαιωμάτων της νεολαίας στις σπουδές και τη δουλειά, τις ελευθερίες. Γιατί ο νόμος 3374, η αντιδραστική καταιγίδα που εξελίσσεται δε θα ανατραπεί μέσα στη "συνδιοίκηση", ψηφίζοντας μαζί με τους καθηγητές ή γκρινιάζοντας και προσπαθώντας να τους πείσουμε για την "άποψη του συλλόγου". Ούτε φυσικά εξασφαλίζεται η ανατροπή του νόμου από τις "εγγυήσεις" καμιάς Συγκλήτου, Πρύτανη ή Τμήματος. Επίσης, ποτέ δε χρειάστηκαν οι "αντιπρόσωποι" στη "συνδιοίκηση" για να γίνουν παραστάσεις και να απαιτηθούν λύσεις των προβλημάτων, για να πραγματοποιηθούν διαδηλώσεις, αποχές ή καταλήψεις.

Γενικές Συνελεύσεις χρειάζονται, ζωντανοί και διεκδικητικοί Σύλλογοι, αποφάσεις αγώνα, μαχόμενο φοιτητικό και σπουδαστικό κίνημα.

Αυτά είναι που λείπουν, αυτά είναι που πρέπει να ξανασυστηθούν στα πόδια τους για να προωθήσουν τα δικαιώματα της φοιτητικής και σπουδαστικής πλειοψηφίας!

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Νέοι - Επιστήμη - Παιδεία

Οι φοιτητές αποφασισμένοι να προωθήσουν τις αλλαγές

ΕΦΕΕ: «Νά στηρίξουμε τὸ νόμο πλαίσιο»

ΑΘΗΝΑ, 27.-

«Οι φοιτητές είναι αποφασισμένοι να στηρίξουν τὸ νόμο-πλαίσιο γιὰ τὰ ΑΕΙ ἐνάντια στὶς μεθοδεύσεις τῶν διάφορων ἐπὶ τῶν κατεστημένων πού στρέφονται ἰδιαίτερα κατὰ τῆς θεσμοθετημένης συμμετοχῆς τῶν φοιτητῶν καὶ προκαλοῦν τὴ δημοκρατικὴ συνείδηση ὅλων ἐπικαλοῦμενοι τὴ συνεργασία καὶ τὴ συμπόρευση τῆς συνταγματικῆς νομιμότητος ἀπὸ τὸ συμβούλιο τῆς

Ολοκληρωμένες καὶ ἐπεξεργασμένες προτάσεις γιὰ τοὺς ἑσωτερικοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰ προγράμματα σπουδῶν

προγράμματα σπουδῶν καὶ τοὺς κανονισμοὺς ἑσωτερικῆς λειτουργίας

καταρτίζει ἐιδικὴ ἐπιτροπὴ ἢ ὅποια μέσα στὶς ἐπόμενες μέρες θὰ δώσῃ πρὸς τὸν συνέδριό καὶ τὸν Δ.Σ.

τῇ δημοκρατικῇ ἀναβάθμισι τῶν ἐπιπέδου τῆς γνώσης καὶ γιὰ τὴν ἐκτέλεση ἐκπαίδευσι ὅλων τῶν Ἀ.Π.

Συμφωνία Ανδρέα - Φοιτητῶν

Συνέχεια ἀπὸ σελ. 1
Πορεύει μετὰ τὴν ΕΦΕΕ, τὸ σκεπτικὸ τῆς ἀνώτατης παιδείας ἀλλάζει ἀισθητῶς.
Ἡ νέα συνάντησι, πού τὴ ζήτησε ὁ ἴδιος ὁ Πρωθυπουργός, δείχνει ὅτι ὁ διάλογος Κυβερνή-

των, θὰ ληθῇ στὴν ἐπόμενη συνάντησι, πού καθορίζεται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπὸ τὸ Λονδίνο, ὅπου θὰ ἔχει καὶ προσωπικὸ χρόνο, δὲν καὶ ἡ ΕΦΕΕ ἔχει πάλι θετικές προτάσεις, γιὰ τὰ προβλήματα.

εἶρε γιὰ παρουσία 1.500 μελῶν στὴ Γενικὴ Συνέλευσι τῆς Ἰστροφῆς, πού ἦταν τελείως ἀνεκρίβη. Τὸ εἶπαι, ὡς πρῶτον, ἐκ τῆς ἀνάγκης, καὶ ποὺς ἔχει τὴν ἐξουσίαν γιὰ ὁρισμένα ἐπὶ τὸν «δοσολογισμὸς», ποὺο κύκλοι

τελειώσαν ὡς τὸν Ἀπρίλιο, τὸν ἐνημερώσανε γιὰ τὶς διαδικασίες συντάξεως τῶν νέων ἐσωτερικῶν κανονισμῶν τῶν ΑΕΙ, καὶ πού γίνεσθαι γιὰ πρώτη φορὰ, ὅτι πρῶτη φορὰ στὴν Ἑλλάδα τὰ μαθήματα ἔχουν ἀρχίσει ἀπὸ τῆς 1ῆς ὡς Γενάρηθεν ἢ καὶ νωρίτερον.

τῶν τροπολογιῶν δὲν λύνει τὰ προβλήματα, ἀντὶ τούτου, πᾶσι ναὶ δημογραφίαν ἐκπαιδευτικῆς καὶ σπουδῆς καὶ ἀλλοῦν βασιλεὺς κατεβῇ τὸν νόμον 1268, ὡς ἐπὶ τὴν ἀντιπαράθεσιν τῆς λειτουργίας μετὰ τὴν δημοκρατικὴν ἀνασύνταξιν τοῦ φοιτητικοῦ

πρὸς τὰ Προτάσεις καὶ ὅτι ἀποδοθεῖται σπουδαία στοὺς Συμβούλιον Ἐκπαιδείας.

Κι ὁ Θ. Κυρογιαννίδης ἐκτελεσε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μετὰ τὴν ἐκκρίσιν τῆς μεβουλήσεως, ὅτι, ἀπὸ τὴν συνάντησιν μετὰ τὸν Πρωθυπουργό, ἡ ΕΦΕΕ ἔχει τὴν

Απὸ τα τότε δημοσιεύματα εφημερίδων
σχετικά με το νόμο 1268

ΝΟΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Ανάγκη νά κτυπηθεί τό κατεστημένο τῆς Δεξιᾶς καί τῆς ἀντίδρασης στό Δ.Ε.Ι.
- Εγγύηση ἡ πάλη γιά τήν προώθηση τῶν θέσεων τοῦ 10οῦ ΠΑΝΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΚΑΙ τῆς Εφ'ΕΕ
- Αναγκαία ἡ σύμπραξη τῆς Κυβέρνησης μέ τό δημοκρατικό Πανεπιστημιακό κίνημα.

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗΣ Σ.Κ. ΦΛΕΒΑΡΗΣ '82

ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Θετικό βήμα θεωρεῖ τὰ «ἐξάμηνα» ἡ «πανσπουδαστική»

Ἡ ἀπόφαση τῆς σχολῆς περιέχει ὅμως καί ἀρνητικές διατάξεις πού ἐντοπίζονται στήν κατάργηση τῆς γ' ἐξαετίας περιόδου καί στήν ἐπιβολή μέτρων διαγραφῶν.

ΘΕΤΙΚΟ βήμα θεωρεῖ τὰ «ἐξάμηνα» ἡ «Πανσπουδαστική» στήν κατεύθυνση ἀλλαγῶν στό περίεχο, στό πρόγραμμα καί στήν ὑλικοτεχνική ὑποδομή τῶν σπουδῶν.

Ἡ ΠΣΚ, μέ ἀνακοίνωσή της, ἀφ' ὅπου ὑπενομιλεῖ τήν πρότασή της, τήν περασμένη χρονιά, «τῆς προώθησε μιάς νέας οὐνάνωσις τῶν

ρεῖα τεσσάρων χρόνων ἀγωνιστῶν κινητοποιήσῶν τῶν φοιτητῶν, ὅτι τό σύστημα τῶν «ἐξαμήνων» ἐπιδικάζετο ἀπό τήν πρῶτη

πού ἐπίμονα καλλιεργεῖται γιά τήν σημερινή κατάσταση στό Ε.Μ.Π. » Ἰδιαίτερη θά εἶναι καί ἡ εὐ-
θύνη τῆς Πανσπουδαστικῆς ἐκπαι-

Ἡ θέση τῆς ΠΣΚ γιά το νόμο 1268

ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΡΑΣΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ 1268

ΟΧΙ... ΣΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΟΧΙ ΣΤΗ ΚΑΤΑΠΑΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Συναδέλφαι,

Με το ξέσπασμα της νέας χρονιάς η κυβέρνηση ετοιμάζει την επίθεση της ελαφιάς στο φοιτητικό κίνημα & τις κατακτήσεις του. Από τη μια προχωράει β' όλες τις σχολές η κη-

ΟΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΗΔΟΥΝ (ΕΞΑΜΗΝΑ) ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΜΕΘΕΞΕΤΑΙ Η ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ ΤΗΣ Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΣΕΜΒΡΙΟ, ΕΝΩ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΜΟ ΠΡΟΣΘΑΤΗ Η ΚΑΤΑΠΑΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝ/ΜΟΥ ΑΣΟΥΛΟΥ Ή Ο ΕΞΙΛΟΔΟΣΜΟΣ Κ' ΟΙ ΕΛΛΗΜΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΛΑΤΩΝ.

Όλα αυτά υπαγορεύονται από τη λογική του χτυπήματος καταχτήσεων του λαού της νο-
μίας, από τη λογική της παιδαγωγικής του Φ.Κ. στην ματαιωμένη υλοποίηση της υπε-
ρηφικής πρότασης, στην ματαιωμένη εφαρμογή του Ν.1268

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ;

Οι υπουργοί, έχοντας πολιτικές δυνάμεις (ΠΑΣΠ, ΠΣΚ, ΔΑΠ, ΔΑ-ΔΕ) εγχείρησαν την υπέρβαση της πολιτικής (...οι όφειντες είναι αποφασισμένοι να εγχείρουν τον Ν.Πλαϊσιό για τα ΑΕΙ... ΕΔΕΕ αποφάση της 23/9)

- ΑΥΤΟΙ έχουν αποδεχτεί την εθάρμοξη του Ν.1268 & έχουν εθραισθεί επί μαρμελάς της συνδιανομής, κρατώντας τους φοιτητές στο περιθώριο
 ● ΑΥΤΟΙ φρονούν μαζί με την κυβερνηση να εθραιστούν αμέσως τα εξάμηνα
 ● ΑΥΤΟΙ συμβουνούν να αφαιρεθούν κατακτημένα δικαιώματα, όπως αυτο των τριών περιόδων & κυρώσουν με τα προαποσπόμενα
 ● ΑΥΤΟΙ κλέβουν μεροδμία (ιδίως η "ΚΗΣ) & χτυπούν τους φοιτητές που αντιδρούν στην υπονομία του Νομού & των εξάμηνων, "περιθροωνώντας" τους μαθητές & τους "αντιθροωνόντες", μαζ, & να κινδυνεύουν τα εξάμηνα.
 ● ΑΥΤΟΙ καταχέχουν κάθε πολιτική αντίδραση που εκδηλώνεται (ζ' αυτά στο ονομα των φοιτητών (!) εαν "περιθωρίο", ή "όργανο των δεξιών της ΔΕΞΙΑΣ", & αναλαμβάνουν άμεσα & με τη βία να διαβυλαίζουν την υπονομίση του Ν.1268 από οποιοδήποτε αντίδραση.
 ● ΑΥΤΟΙ "αντιθρών", χλιαρά & ήμερα, επειδή η κυβερνηση, πάντα στο πνεύμα του Ν.1268 όπως & αυτοι αλληώς, υπαγ από δική της επιλογής, ερχεται να τους βίει & ε' ένα βαθμό την περιστομή ελπιδοτήκ τους !! Σε υπαί γειοίς-περιθωρθείς τους- χρειάζονται οι φοιτητές !! για να υπερασπίουν τις μαρμελές τους..

Συναδελφοί,

Μπορείτα β' αυτήν την κατάσταση οι όδοιτες πρέπει να παρουν την υποθεση στα χερια τους.

Η παλιά που δίνεται σήμερα για να μην περάσουν τα εξεθμένα, πρέπει να υιοθετηθούν μέσα από το χτύπημα της επίθεσης κυβερνητικής - ρεφορμιστικής. Η μάχη για τη δημοκρατία, για μια αληθινή, αχρηματιστική, πολεμική των εθνικών, όχι μόνο απομονώνει τη δεξιά, αλλά δείχνει ότι αυτοί που σήμερα προωθούν την πολιτική της δεξιάς βγαλμένης από ΑΕΣ είναι κυβερνητική ρεφορμιστική.

ΓΙΑΤΙ ΕΙΜΑΙ ΥΠΕΡΒΟΥΝΟΙ: για τη διαλυση των μαζικών φορητών διαδραστικών κ' των ανοικτο-
κροσίων του φαινητικού βελτιστισμού.

- Β. Η ΠΛΑΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΧΗΤΕΣΘΝ ΜΑΣ, γΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΔΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΒΥΛΩΝ, ΕΥΑΝΕΙΑ ΣΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ, ΤΗ ΕΥΤΩΔΙΟΜΕΝΗ, ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΙΘΑΡΧΗΣΗ ΤΩΝ ΟΥΚ ΕΙΝΑΙ ΕΜΗΕΡΑ ΚΙΑ ΕΝΙΟΙΑ ΥΠΟΤΟΧΕΥΣΗ.
- Γ. Η ΔΗΜΟΥΡΧΕΥΘΩΝ ΜΑΛΙΜΟΙ ΟΡΟΙ ΜΗΝΗΜΟΤΕ ΣΤΗ ΠΛΑΝΕΙΩΤΗΜΙΑ, ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΔΑΜΟΠΟΙΩΘΕΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ Ν. 1268
- ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΡΑΘΩΝ ΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΠΑΡΑ Κ' ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΤΩΝ
 - ΝΑ ΟΡΓΑΝΩΘΩΝ, ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΡΑΧΑΝΔΙΑ ΤΩΝ ΟΥΝΟΜΕΤΩΝ ΗΡΕΜΕΒΑΘΩΝ ΕΥΑΝΕΙΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ, ΜΑΛΙΜΕΣ, ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ, Ε' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΥΛΟΧΩΝ.

Η ΠΑΛΗ ΠΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΡΑΖΟΥΝ ΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΣΤΑ Α' ΕΤΗ, ΣΥΝΔΕΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΛΗ
ΣΤΑ ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΡΑΖΕΙ Η ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΗ ΑΝΑΔΙΡΕΞΙΑ ΣΤΑ ΥΠΟΔΟΜΑ ΕΤΗ
ΚΟΙΝΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΦΟΡΗΤΙΚΩΝ ΑΣΧΩΝΩΝ

3 ΠΕΡΙΟΔΟΙ - ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ - Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟ ΓΕΝΑΡΗ-ΦΕΒΡΑΡΙΟ
ΟΧΙ ΣΤΟ Ν. 1268 - ΟΧΙ ΣΤΗ ΣΥΝΔΙΟΙΚΗΣΗ

KINHMA MAZIKO AGONISTIKO

Η κρίση στην εκπαίδευση καταδειχνει τον αντιδραστικό και χρεωκοπημένο χαρακτήρα της

Απειλούνται να κλείσουν σχολές, έκλεισαν σχολές στην Πάτρα και Θεσσαλονίκη, παραιτούνται διοικήσεις στα Γ.Ε.Ι. και κλείνουν σχολές. Σπουδαστές χάνουν εξάμηνα, δεν γίνονται μαθήματα, απολύονται εκπαιδευτικοί.

«Κραυγές αγωνίας» από τους καθηγητές, τους γεφορμιστές και τους δεξιούς για την ιερουσλλα που γίνεται στην Εκπαίδευση.

Την ίδια στιγμή, Κόβονται κοινόβλια για τη σίτιση, στέγαση και γενικότερα για την κατ' ευφημισμό «φροντιστική ιερίμνα». Απολύονται εργαζόμενοι από τις Δεσχές, άλλες παραμένουν κλειστές, πετιούνται φοιτητές στο δρόμο από τις αστίες.

Όμως!! Ο Σημίτης δηλώνει ότι «πρέπει να περιοχούν οι δαπάνες του Υπουργείου Παιδείας» ενώ ο Κακλαμάνης καταγγέλει «εκείνους που συνδέουν την αναβάθμιση με τις δαπάνες».

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΛΟΙΠΟΝ; ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΟΛΑ ΑΥΤΑ;

● Στα Πανεπιστήμια, στα ΤΕΙ, σ' όλη την Εκπαίδευση, η άρχουσα τάξη επιτίθεται ενάντια στη σπουδάζουσα νεολαία. Οι συνθήκες ζωής, οι φοιτητικές κατακτήσεις, βρίσκονται στο στόχαστρο.

Την ίδια στιγμή που οι εργαζόμενοι καλούνται να πληρώσουν αυτοί, τα σπασμένα της καπιταλιστικής κρίσης, η σπουδάζουσα νεολαία δέχεται την ίδια επίθεση. Η αστική τάξη σε αδιέξοδο από το βάθαιμα της κρίσης αναζητά την διέξοδο σε μια κληρή οικονομική πολιτική. Έτσι οι δαπάνες για την Εκπαίδευση, μειώνονται σε ελάχιστα επίπεδα, φορτώνονται οι επιπτώσεις στις πλάτες των φοιτητών και σπουδαστών. Ταυτόχρονα κατοχυρώνεται σαν «εθνική πολιτική» η ανεργία.

● Χρόνια τώρα προπαγανδίζουν τη δήθεν «δωρεάν παιδεία». Χρόνια τώρα «πιπιλίζουν την καραμέλλα» της «αναβάθμισης» της παιδείας. Ο Παναγιώτης «έσπερνε» με μια λέξη Πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι. κλπ. Άστοι και ρεφορμιστές με κοινή σύμνοια ήθελαν να πείσουν ότι πίσω από τα εξάμηνα, το ν. 1268, τις υποχρεωτικές παρακολουθήσεις, τα προαπαιτούμενα, το ν. 1404 και τον Ε. Κ. κρύβονταν «ένα λαμπρό μέλλον για όλους μας».

Και τώρα; Η δύση του συστήματος στην κρίση, σαρώνει σαν τον άνεμο αυτούς τους «χάρτινους πύργους». Έκπληκτοι οι φτηνοί προπαγοντιστές θέλουν να τους φέυγει η γη κάτω από τα πόδια τους. Πώς γίνεται τα «αναβαθμισμένα» Α.Ε.Ι. να κλείνουν ή να υπολειπώνονται το ένα μετά το άλλο; Πώς γίνεται στα Τ.Ε.Ι. της «Τεχνολογικής Επανάστασης» να μην μπορούν... να γίνουν μαθήματα; Πώς γίνεται οι «αστριανοί επιστήμονες» να μην έχουν που να κοιμηθούν, να τρών λίγο και άθλιο φαγητό, να ζουν σε άθλιες συνθήκες;

Το ΑΠΟΚΡΟΥΣΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ της ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ των ΜΟΝΟΠΟΛΙΩΝ που ευθίζεται στην κρίση, που ξεφτιίζει καθημερινά, που γίνεται όλο και αντιλαϊκή και αντιδραστική ΣΕΠΡΟΒΑΔΑΕΙ κάθε ώρα, κάθε στιγμή.

Η εκπαίδευση των μονοπωλίων και συνολικότερα το καπιταλιστικό σύστημα παράδερνει στην κρίση και η μόνη διέξοδος του, είναι φόρτωμα των βαρών της στις πλάτες μας. Ταϊφικοί φραγκοί, ανεργία, λιτότητα, ΝΑ ΤΙ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ Η ΠΑΙΔΕΙΑ των ΜΟΝΟΠΟΛΙΩΝ.

Να ποια λοιπόν είναι η «αναβάθμιση». Μια φτηνή προπαγάνδα που καταρρέει καθημερινά και που χρησιμοποιήθηκε σαν δούρειος ίππος για να περάσει η πειθαρχηση και η προσπάθεια υποταγής της σπουδάζουσας νεολαίας.

● Όλα τα προηγούμενα μπορούν να «αγαναχτούν και να παραξενεύουν» μόνο εκείνους που ήθελαν να νανουρίζονται στους γλυκύς ήχους της αναβάθμισης και του κράτους παροχών. Η επίθεση αυτή, έρχεται μαζί με την γενικότερη επίθεση ενάντια σε λαό και εργαζόμενους. Παθεί αυτή η επίθεση πάνω στο έδαφος της εφαρμογής της πολιτικής της πειθαρχησης με τους ν. 1268 και ν. 1404. Να γιατί εφαρμόστηκαν τα εξάμηνα στα Α.Ε.Ι. και ο Ε.Κ. στα Τ.Ε.Ι. και όλες οι αντιδραστικές ρυθμίσεις. Ένα πειθαρχημένο και διαλυμένο Σ.Κ. από το αντιδραστικό νομικό πλαίσιο και την συνδιοίκηση και τον κρατικό συνδικαλισμό, είναι εύκολη λεία.

● Αυτοί που στήριξαν το ν. 1268 και τα εξάμηνα, το ν. 1404 και τον Ε. Κανονισμό, αυτοί που έτρεξαν να χωθούν στις πολυθρόνες της συνδιοίκησης, οι κολαστές της κυβέρνησης, με μαλιδιαμένα τα όνειρα για την συνεργασία μ' αυτήν, προτείνουν την ίδια αντισπουδαστική διέξοδο, παρά τις αγωνιστικές κορώνες. «Αναβάθμιση» και «αύξηση των δαπανών στην Παιδεία», ρεφορμιστικά συνθήματα, αποπροσανατολιστικά, που κρύβουν από πίσω τη συμφωνία στην πολιτική της πειθαρχησης και των μονοπωλιακών επιλογών.

● Απέναντι στην επίθεση της άρχουσας τάξης, την ώρα που η εκπαίδευση των μονοπωλίων τραντάζεται από την κρίση, η διέξοδος βρίσκεται στην ανάπτυξη της πάλης της σπουδάζουσας νεολαίας και στην σύνδεση της με τους λαϊκούς αγώνες. Μόνο ένα πολιτικοποιημένο σπουδ. κίνημα που θα παλεύει ενάντια στην μονοπωλιακή πολιτική και την αντιδραστική επίθεση είναι η εγγύηση για τα σπουδαστικά συμφέροντα. Βασική προϋπόθεση γιαυτό είναι η πάλη ενάντια στην πειθαρχηση, τους ν. 1268 και ν. 1404, τα εξάμηνα και τον Ε.Κ. και όλες τις αντιδραστικές ρυθμίσεις. Η ανατροπή της πολιτικής πειθαρχησης θέτει καλύτερους όρους για την συνολική πάλη του Σ.Κ. ενάντια στο φόρτωμα της κρίσης στις πλάτες μας.

Με βάση τα προηγούμενα οι «Αγ. Κινήσεις» βλέπουν σαν επιτακτική ανάγκη την συγκρότηση ενός ισχυρού πόλου που θ' αποτελεί ταυτόχρονα αντίποδα, τόσο στην επίθεση της άρχουσας τάξης όσο και στις αποπροσανατολιστικές μονοθέρες των φορέων της «συνεπούς» αναβάθμισης (ΠΣΚ και ΔΑΔΕ). Οι δυνάμεις εκείνες που θέλουν να μιλούν από τη σκοπιά της υπεράσπισης των σπουδαστικών συμφερόντων οφείλουν να συμβάλλουν άμεσα στην κατεύθυνση της συγκρότησης του αγωνιστικού πόλου στο Σ.Κ.

Τι είναι τα προηγούμενα οι «Αγ. Κινήσεις» βλέπουν σαν επιτακτική ανάγκη την συγκρότηση ενός ισχυρού πόλου που θ' αποτελεί ταυτόχρονα αντίποδα, τόσο στην επίθεση της άρχουσας τάξης όσο και στις αποπροσανατολιστικές μονοθέρες των φορέων της «συνεπούς» αναβάθμισης (ΠΣΚ και ΔΑΔΕ). Οι δυνάμεις εκείνες που θέλουν να μιλούν από τη σκοπιά της υπεράσπισης των σπουδαστικών συμφερόντων οφείλουν να συμβάλλουν άμεσα στην κατεύθυνση της συγκρότησης του αγωνιστικού πόλου στο Σ.Κ.

Η ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΘΗΣ

ΟΧΙ ΤΑ ΒΑΡΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ στις πλάτες της σπουδάζουσας νεολαίας

ΟΧΙ στην ΠΑΙΔΕΙΑ των ΜΟΝΟΠΩΛΙΩΝ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΛΑ'Ι'ΚΗ σε μια ΕΛΛΑΔΑ ΛΕΥΤΕΡΗ και ΛΑ'Ι'ΚΗ

Για την ανάπτυξη πολιτικοποιημένου αγωνιστικού Φ.Κ. και Σ.Κ.

ΚΑΤΩ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΗΣΗΣ

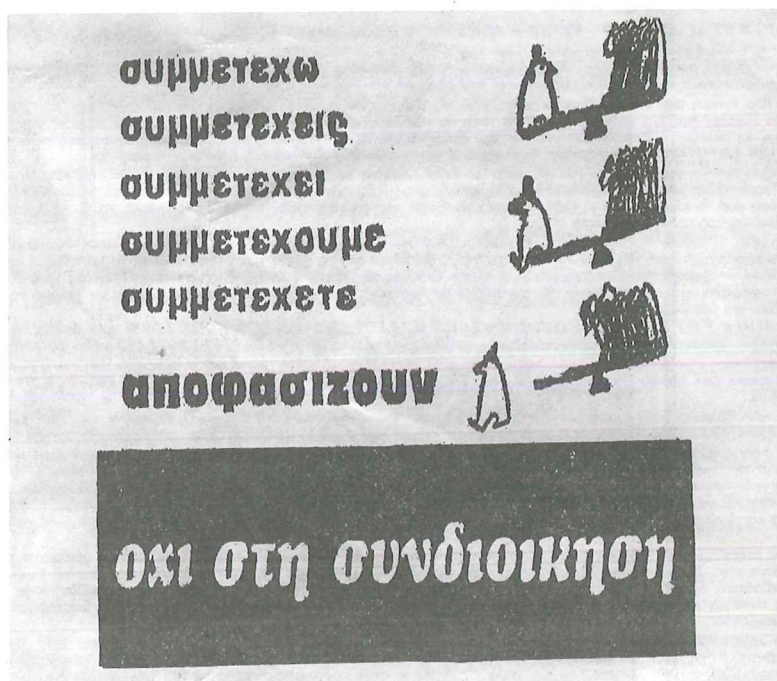
ΚΑΤΩ Ο Ν. 1268 - Ν. 1404

Ενάντια στην πολιτική διάλυσης του Μαζικού Συνδικαλιστικού Κινήματος.

ΟΧΙ στη συνδιοίκηση — ΚΑΤΩ Ο κρατικός συνδικαλισμός.

Αγωνιστικές Κινήσεις

Από προκηρύξεις των Αγωνιστικών Κινήσεων
ενάντια στο νόμο 1268

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή.....	2
2. Από ποιους, γιατί και πότε προωθήθηκε..... η συνδιοίκηση	4
3. Η διεθνής εμπειρία.....	5
4. Η ελληνική εκδοχή.....	8
5. Η συνδιοίκηση: πολύτιμο εργαλείο αποδιοργάνωσης του κινήματος αλλά και προώθησης..... αντιλαϊκών μέτρων	15
6. Οι ιδεολογικές και πολιτικές καταβολές της φιλοσυνδιοικητικής στάσης και πρακτικής.....	17
7. Για τον φοιτητικό έλεγχο και το βέτο.....	22
8. Η σημερινή κατάσταση.....	23
Φωτογραφικό Υλικό.....	26

τιμή: 2 ευρώ